TREŚĆ:

Nakładem Izby Przem.-Handlowej w Gdyni. — Redaktor odpow. **Leon Godlewski.**

BIULETYN
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W GDYNI
HANDEL I TRANSPORT MORSKI

BULLETIN of the Chamber of Industry and Commerce at Gdynia | BULLETIN de la Chambre d'Industrie et de Commerce de Gdynia | MITTEILUNGEN der Industrie und Handelskammer in Gdynia

ROK VI | GDYNIA, 30 kwietnia 1937 r. | NR 8

Redakcja i Administracja: Izba Przem.-Handl. w Gdyni. — **Ref. Prasowy,** ul. 10 Lutego 24, tel. centrala 39-31
Prenumerata: w kraju kwartalnie 4,50 zł, zagranicą 7,50 zł.
Konto P. K. O. Nr. 204.415 — Cennik ogłoszeń wysyła się na żądanie.

Reforma ustawodawstwa o ulgach podatkowych dla Gdyni

Dziennik Ustaw R. P. nr 27/37 przyniósł reformę ustawodawstwa o ulgach podatkowych dla Gdyni. Jest to trzecia reforma wprowadzonego w roku 1927 rozporządzenia Prezydenta R. P. o popieraniu rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu Gdyni, znowelizowanego pierwszy raz w 1930 i następnie w 1935 roku. Nowelizacja ostatnia okazała się konieczną z uwagi na to, że przepisy dotychczasowe nie odpowiadały już wymogom życia. Ustawodawca wyszedł z założenia. przystępując do nowelizacji, że w historii gospodarczego rozwoju Gdyni następuje nowy etap. Pierwsze 10-lecie działania ustawy, pokrywające się ze stworzeniem i rozrostem portu gdyńskiego w dziedzinie techniczno-organizacyjnej, powoli przeobraża się w nowy etap, mianowicie etap powstawania prywatno-gospodarczych warsztatów dyspozycji handlowej i wytwórczości, które zwiążą już istniejące ładunki portowe na trwałe z portem gdyńskim i stworzą ważne czynniki normalnej pracy portu — warsztaty handlu zagranicznego i przemysłu, opierającego się na surowcu zagranicznym wzgl. produkującym na eksport, albo w obrocie uszlachetniającym.

Z całej konstrukcji, jaką projektodawca — Rząd nadał noweli, powyższe wskazania, jakimi się kierował, uwypuklają się jasno.

Jeżeli chodzi o sfery gospodarcze, to oczekiwały one od nowelizacji w pierwszej linii rozszerzenia działania ulg na szereg warsztatów, w praktyce nimi dotychczas nieobjętych oraz wprowadzenia procedury elastycznej i szybkiej przy stosowaniu ulg w ogóle.

Jeżeli projektodawca — Rząd przeprowadził u władz ustawodawczych nowelizację według swoich przesłanek, mianowicie powołania do życia w Gdyni drogą ulg podatkowych brakujących jej warsztatów wymiany i wytwórczości, to intencje i dążności zainteresowanych sfer gospodarczych zostały w noweli tej zrealizowane tylko w części, wprawdzie w części dość znacznej, jednakowoż istnieje dość spora grupa zawiedzionych. szczególnie w dziedzinie przemysłu.

Sceptycyzm tych sfer opiera się na dotychczasowym doświadczeniu praktycznym. Nieobjęte automatyzmem zwolnienia dziedziny rozumują, że skoro dotychczas istniała możliwość zwolnienia od podatku przemysłowego każdego przedsiębiorstwa, którego „działalność przyczynić się może do rozwoju gospodarczego miasta i portu Gdyni", a Rząd korzysta ze swych dyskrecjonalnych uprawnień tylko w odniesieniu do niektórych grup, to wprowadzenie automatyzmu, w którym już wyliczone są przedsiębiorstwa, zwolnione od podatku obrotowego z mocy samej ustawy, może stworzyć taki stan rzeczy, że zwalnianie od podatku obrotowego będzie ograniczało się do korzystających z przywileju automatyzmu; natomiast te dziedziny, które dotychczas i w przyszłości muszą uzyskiwać zwolnienia na podstawie indywidualnych wniosków, które może Minister Skarbu w porozumieniu z Mi-

nistrem Przemysłu i Handlu uwzględnić, mogą napotkać na trudności przy uzyskiwaniu ulg, z których w praktyce już poprzednio korzystały.

Dotychczasowa procedura (i w tej dziedzinie nic się do tej pory nie zmieniło) jest tak przewlekła i długa, że normalnie firma, która złożyła w czasie przewidzianym, np. we wrześniu, wniosek o zwolnienie lub prolongatę wygasłego zwolnienia od podatku obrotowego, nie ma odpowiedzi nieraz nawet w drugiej połowie roku następnego, nie wie więc, czy podatek obrotowy będzie elementem jej kalkulacji kupieckiej czy też nie. Jest to stan szczególnie niekorzystny dla przedsiębiorstw obsługujących transport morski, gdyż tego rodzaju niewiadoma w kalkulacji i niepewność nie istnieją w Gdańsku — mającym po dewaluacji guldena bardzo niskie elementy kalkulacyjne — ani też w innych portach konkurujących z Gdynią.

Cały szereg przemysłów, a w szczególności ekspedycja i maklerstwo okrętowe nie zostały objęte zwolnieniami z mocy prawa i muszą się ubiegać o zwolnienia indywidualne.

Ustawodawca najwidoczniej zupełnie świadomie objął automatyzmem jedynie dziedziny gospodarcze, których integralnym zjawiskiem są inwestycje. Tym się tłumaczy wprowadzenie automatyzmu wobec przedsiębiorstw armatorskich i magazynowych, oraz przemysłu, posiadającego zainwestowane warsztaty wytwórcze; tym też tylko można tłumaczyć nieobjęcie automatyzmem maklerstwa okrętowego i ekspedycji i np. przemysłu budowlanego, który jest przemysłem, świadczącym usługi i produkującym nie na podstawie inwestycyj.

Nie dyskutując na tym miejscu o słuszności takiego podejścia należy stwierdzić, że jeżeli ustawodawca zastosował to kryterium przy nowelizacji, gdyż uważa, że każde przedsiębiorstwo, które inwestuje, jest godne zwolnienia z mocy prawa, natomiast spośród przedsiębiorstw, normalnie nieinwestujących, tylko te, które wykazują się innym dorobkiem twórczym, to w takim razie istnieje konieczność wprowadzenia tak elastycznej i szybkiej procedury przy załatwianiu wniosków o indywidualne zwolnienie, że przedsiębiorstwa, które Rząd uzna za społecznie gospodarczo produktywne, winny uzyskiwać zwolnienia w szybkim tempie. Dlatego też słuszna jest koncepcja, lansowana przez czynniki samorządu gospodarczego, jak i lokalne czynniki urzędowe, aby skoncentrować opiniowanie wniosków w jednej specjalnej komórce, która odbywałaby częste periodyczne sesje na terenie Gdyni i aby na podstawie jej opinii wydawały obydwa zainteresowane resorty ministerialne swe decyzje. W skład takiej komisji, która winna obradować w Gdyni pod przewodnictwem prezesa Izby Skarbowej lub osoby, przez niego delegowanej, winien wchodzić:

1. reprezentant Komisariatu Rządu,
2. „ Urzędu Morskiego,
3. „ Izby Przemysłowo - Handlowej,
4. „ Rady Interesantów Portu,
5. „ Związku Fabrykantów i Przemysłowców.

Tylko drogą tak elastycznej procedury można w stosunku do niekorzystających z automatyzmu przedsiębiorstw zachować zasadę, w imię której w ogóle stosuje się ulgi i która jest kwintesencją całej polityki podatkowej wobec Gdyni, mianowicie, że ulgi podatkowe dla powstających i istniejących przedsiębiorstw w Gdyni są narzędziem umożliwienia im rozwoju i ułatwienia walki konkurencyjnej z przedsiębiorstwami w portach konkurujących, a nie premią za to, że w najcięższym, pierwszym okresie swego istnienia nie załamały się one, — bo do tego sprowadzały się dotychczas w wielu wypadkach ulgi podatkowe.

Dlatego też uważając, że przyznane ustawą ulgi z mocy prawa, stanowią wielki krok naprzód, z całą stanowczością podkreślić należy konieczność zreformowania dotychczasowej praktyki przy przyznawaniu ulg indywidualnych.

Niezależnie od tego okazuje się już dziś wskazanym, aby pp. Ministrowie Skarbu oraz Przemysłu i Handlu, po myśli art. 8 noweli, skorzystali ze swojego prawa i przystąpili do uzupełnienia listy zwolnionych przedsiębiorstw z mocy prawa: dotyczyłoby to naprz. niektórych przedsiębiorstw z dziedziny przemysłu rybnego i innych.

Słusznie ustawodawca wprowadził przepis, którego dotychczas nie było, że warsztaty prywatno - gospodarcze w powiecie morskim również mogą ubiegać się o indywidualne zwolnienie. Również celowym jest ograniczenie automatyzmu do przedsiębiorstw, osiadłych jedynie na terenie Gdyni, bo sens ustawy jest ściśle związany z tym, że powstaną one w samym mieście. Natomiast bezwzględnie zasługuje na automatyzm dziedzina przedsiębiorstw przetwórczych, które powstaną na wybrzeżu, gdyż absolutnie wskazanym byłoby, aby w takich miastach jak Puck, oraz takich osiedlach jak Wielka Wieś powstawały warsztaty, obsługujące tutejszy rejon, oraz zaplecze.

O ile chodzi o ulgi w podatku dochodowym, to zmiany wprowadzone przez nowelę są istotne. Dotychczas mogły zakłady komunikacyjne i przemysłowe oraz „spichrze i chłodnie" być zwalniane całkowicie z podatku dochodowego przez Radę Ministrów, z czego jednak w praktyce Rząd prawie nie korzystał. Wyjęte spod możliwości ubiegania się o zwolnienie od podatku dochodowego były wszyst-

kie inne przedsiębiorstwa, a w szczególności te, które najbardziej winny były z tego korzystać, t. j. przedsiębiorstwa magazynowe.

Obecnie przepis ten został zniesiony całkowicie. Rząd nie może według przepisu noweli udzielać zwolnień od podatku dochodowego zakładom przemysłowym czy przedsiębiorstwom armatorskim, któreby powstawały w Gdyni — że tak powiemy — generalnie, natomiast zostało wprowadzone zwolnienie z mocy prawa równowartości sumy zainwestowanej. Rząd został więc pozbawiony instrumentu, którym mógłby się posługiwać przy rozmowach z poważnym kapitałem, chętnym do inwestowania w Gdyni, co nie jest bez znaczenia wobec faktu, że w Gdańsku stosuje się wobec przedsiębiorstw chcących się tam osiedlić daleko idący liberalizm.

Ponieważ tak się składa, że miarodajną dla układania się warunków egzystencji przedsiębiorstw, nastawionych na handel morski, będzie zawsze analogiczna sytuacja ich konkurentów w porcie gdańskim, albo w konkurującym porcie zagranicznym, a szczególnie obecnie, gdy Gdynia i Gdańsk są w zakresie swoich usług zrównywane; wydaje się może przedwczesnym pozbawianie Rządu Polskiego możliwości stwarzania dla przedsiębiorstw chętnych do pionierskiej twórczej pracy takich samych warunków w dziedzinie obciążeń podatkowych, z jakich korzystać mogą np. w Gdańsku.

Wprowadzenie zwolnienia z mocy prawa od podatku dochodowego równowartości sumy zainwestowanej w przedsiębiorstwie portowym, w magazynie i w urządzeniach wytwórczych itp. stanowi jedynie wypełnienie poważnej luki, gdyż w dotychczasowym stanie rzeczy przedsiębiorstwo, które budowało magazyn w porcie, na terenie dzierżawionym, który przechodził po pewnym okresie na własność Skarbu Państwa, musiało płacić podatek dochodowy od sumy zainwestowanej, a kilkaset metrów w sąsiedztwie stojący dom czynszowy czy willa, zbudowana dla własnego użytku mieszkającego, były zwolnione od podatku dochodowego w wysokości zainwestowanej sumy.

Tutaj tkwi główne źródło względnej abstynencji prywatnego kapitału do inwestowania w magazynach portowych, skoro dobrze dochodujące domy czynszowe można budować, oszczędzając na podatku dochodowym. Oczywiście, że mówimy o tym, jako o czynniku głównym, który obok innych, jak np. brak prawa zabudowy, zbyt wysoka kwota amortyzacyjna itp., składa się na stworzenie warunków nie sprzyjających powstawaniu prywatnych magazynów w porcie.

Inne inowacje, jakie przynosi ustawa, dotyczą przesunięcia terminów działania ulg o kilka lat.

Inowacji, którą ustawa przynosi w dziedzinie prawa wywłaszczania dla celów publicznych w Gdyni i na wybrzeżu, bardzo istotnej, nie omawiamy na tym miejscu, gdyż dotyczy odrębnego zagadnienia.

Na podstawie wywodów powyższych, należy stwierdzić, że ustawa daje dla przedsiębiorstw, zwolnionych z mocy prawa, podstawę do ich rozwoju i niewątpliwie może być zachętą dla niejednego do twórczej pracy w poszczególnych dziedzinach.

Jeżeli jednak nowela w całej pełni ma sprostać zadaniom, które miał na myśli ustawodawca i których wypełnienia oczekuje od niej życie gospodarcze wydaje się potrzebnym, aby praktyka Ministerstwa Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu jak najprędzej realizować zaczęła następujące zasady:

1. Należy udzielać szerokich zwolnień od podatku obrotowego przedsiębiorstwom istotnie pionierskim w dziedzinach, wyjętych spod automatyzmu, przy czym winny wnioski i decyzje być załatwiane za pomocą procedury krótkiej i elastycznej, trwającej kilka tygodni, a nie kilka miesięcy;
2. Ministerstwo Przemysłu i Handlu winno zaproponować Ministerstwu Skarbu uzupełnienie listy branż, automatycznie korzystających na podstawie art. 8 ze zwolnień.

Jeżeli wprowadzona zasada zwalniania z mocy prawa zostanie uzupełniona liberalną praktyką, ujętą ogólnie w wyżej wymienionych dwu punktach, to nowela spełni swą rolę wobec polskiego gospodarstwa społecznego.

Dr B. Kasprowicz.

PLENARNE ZEBRANIE IZBY.

W dniu 28 kwietnia odbyło się pod przewodnictwem Prezesa Izby p. Stanisława Tora Plenarne Zebranie Izby o charakterze sprawozdawczym za rok 1936. Sprawozdanie z położenia gospodarczego okręgu Izby w roku 1936 złożył Pan Prezes Tor, zaś z działalności Izby w tymże roku Dyrektor dr J. Kulikowski, sprawozdanie z gospodarki finansowej Izby oraz z zamknięcia rachunków za r. 1936 złożył z ramienia Komisji Rewizyjnej Izby radca J. Hildt.

Odkładając ze względów technicznych przedstawienie szczegółowego sprawozdania z tego zebrania do następnego numeru, obecnie podajemy treść rezolucji głównej, jaka została w dniu 28 kwietnia uchwalona:

„Izba przyjmując do wiadomości sprawozdanie Prezesa na posiedzeniu Plenarnym w Gdyni dnia 28 kwietnia 1937 r. stwierdza, że na terenie okręgu izbowego objawia sie w przemyśle pewne ożywienie, które jednak z powodu trudności w zaopatrzeniu się w surowce nie może być dostatecznie wykorzystane. Natomiast w handlu — z wyjątkiem pewnego odłamu handlu hurtowego — poprawy gospodarczej nie odczuwa się, a nawet w handlu detalicznym zanotować należy pewne pogorszenie.

Jedną z przyczyn tego stanu zarówno w dziedzinie przemysłu jak i handlu jest pogorszenie się warunków kredytowych i brak aktywności ze strony banków o kapitale polskim, w przeciwieństwie do dużej aktywności kapitału obcego, co uniemożliwia wykorzystanie zarysowującej się lekkiej poprawy.

Oprócz tego ważnym momentem wstrzymującym rozwój gospodarczy jest polityka cen, stosowana przez czynniki miarodajne.

Podzielając w całej pełni wywody Związku Izb skierowane do Pana Ministra Przemysłu i Handlu w tej sprawie, Izba stwierdza:

1) że poziom cen artykułów przemysłowych winien ściśle odpowiadać zasadom prawidłowej kalkulacji, opartej na rzeczywistych kosztach produkcji z uwzględnieniem zasady rentowności przedsiębiorstwa,
2) że w odniesieniu do przedsiębiorstw handlowych poziom cen winien odpowiadać prawidłowej kalkulacji handlowej z uwzględnieniem kosztów pośrednictwa handlowego i godziwego zysku,
3) że akcja obniżania cen, nie licząca się z kalkulacją zakładów wytwórczych, w konsekwencji przyniesie nieobliczalne straty dla życia gospodarczego w pierwszej linii przez zachwianie egzystencji istniejących zakładów przemysłowych oraz odstraszenie od inwestycyj przemysłowych, co w następstwie pociągnie zwiększenie bezrobocia zamiast jego zwalczenia.

W końcu Izba stwierdza konieczność równomiernego traktowania przedsiębiorstw państwowych z zakładami przemysłowymi prywatnymi w sprawie regulacji cen".

POSIEDZENIE SEKCJI HANDLOWEJ IZBY.

W dniu 14 kwietnia odbyło się w Toruniu pod przewodnictwem radcy Izby J. Mazura posiedzenie Sekcji Handlowej przy licznym udziale radców. W posiedzeniu tym wziął udział dyrektor Izby dr J. Kulikowski.

Posiedzenie Sekcji Handlowej w znacznej swej części poświęcone zostało dyskusji nad sprawozdaniem Izby o sytuacji gospodarczej okręgu izbowego w roku 1936. W dyskusji tej ustalone zostało, że sytuacja w handlu na terenie okręgu izbowego w roku tym tylko w części branż uległa pewnej stabilizacji, natomiast w kilku innych doznała w porównaniu z rokiem poprzednim nawet pogorszenia. — Wszystkie uwagi radców uwzględnione być mają w przygotowywanym do druku sprawozdaniu Izby.

W dalszym ciągu dyrektor Izby przedstawił Sekcji sprawozdanie z zamknięć rachunków izbowych za rok 1936 oraz sprawozdanie z główniejszych prac Izby w okresie ostatnich miesięcy roku bieżącego.

Następnie wicedyrektor Izby p. T. Marchlewski przedstawił sprawę utworzenia przy Związku Izb Przemysłowo - Handlowych Instytutu Badania i Organizacji Handlu, do której to sprawy Sekcja ustosunkowała się pozytywnie, uznając wagę i pożytek tego rodzaju instytucji.

Przy omawianiu aktualnego w chwili obecnej zagadnienia przeciwdziałania zwyżce cen, Sekcja stwierdziła, że pomimo podniesienia cen na niektóre towary przez producentów, handel na ogół utrzymuje ceny sprzedażne bez zmian, jak również nie przejawia tendencji do podniesienia cen zapasów towarów na składach, pomimo zapowiadanej przez producentów zwyżki cen na nie.

Sekcja Handlowa uchwaliła wysunąć następujące kandydatury przedstawicieli poszczególnych branż do Komisji badania cen, która utworzona będzie przy Izbie Gdyńskiej na mocy powziętej ostatnio uchwały Związku Izb Przemysłowo-Handlowych: z branży materiałów budowlanych p. Krenski z Gdyni — zastępca radca poseł Stamm z Chojnic, z branży bławatniczej p. Mikołajczyk z Gdyni — zastępca radca Turzyński z Gdyni, z branży kolonialnej radca Łukowicz z Kościerzyny — zastępca p. Rodkiewicz z Gdyni.

Sekcja zwróciła również uwagę na konieczność dopilnowania wykonania polecenia Pana Wojewody Pomorskiego, aby w Komisjach cennikowych doradczych, powoływanych przy władzach administracyjnych, odpowiednio reprezentowany był element kupiecki.

Wreszcie Sekcja uchwaliła wystąpić z wnioskiem na plenarne zebranie Izby o powołanie p. Cylkowskiego, Prezesa Towarzystwa Kupców w Bydgoszczy, na członka-korespondenta Izby.

POSIEDZENIE SEKCJI PRZEMYSŁOWEJ IZBY.

Sekcja Przemysłowa Izby odbyła, pod przewodnictwem Wiceprezesa Izby dr. K. Kasperowicza w dniu 15 kwietnia, swe kolejne posiedzenie w Bydgoszczy.

Po omówieniu głównych zarysów projektu sprawozdania z gospodarczej sytuacji Izby za rok 1936, Sekcja wysłuchała sprawozdania Dyrektora Izby o zamknięciu rachunków Izby za rok ubiegły. W toku dyskusji nad tym sprawozdaniem radca Izby inż. Fr. Skąpski szczegółowo zanalizował bilans Izby i stwierdził, że obecna sytuacja finansowa daje możność przystąpienia do konkretnych prac przygotowawczych w zakresie budowy w najbliższych latach własnego gmachu Izby.

Na tle sprawozdania Dyrektora Izby o pracach bieżących w ostatnich miesiącach wywiązała się dyskusja nad ostatnio wydaną ustawą o popieraniu rozbudowy i rozwoju miasta i portu Gdyni, przy czym Sekcja uznała za konieczne nie ustawać nadal w zabiegach o rozpowszechnienie ulg podatkowych na przemysł budowlany.

Przechodząc do omówienia zagadnienia zwyżki cen, Sekcja ustaliła, że na terenie okręgu izbowego istnieje kilka poważnych przedsiębiorstw przemysłowych, opierających swą produkcję na surowcach zagranicznych, na które cena uległa w czasach ostatnich poważnej zwyżce, dochodzącej nieraz do 100%. Sygnalizowano również niedostateczne przydziały surówki żelaznej dla przedsiębiorstw okręgu Izby.

W dalszym ciągu Sekcja Przemysłowa ustaliła kandydatury radców Z. Jagodzińskiego z Grudziądza, inż. T. Kiślańskiego z Torunia i M. Kubicy z Osia na członków Komisji badania cen przy Izbie Gdyńskiej oraz radcy inż. Fr. Skąpskiego w charakterze łącznika pomiędzy Komisją Gdyńską a organami Związku Izb Przemysłowo - Handlowych w Warszawie, powołanymi do badania zagadnienia cen.

POSIEDZENIE IZBOWEJ KOMISJI FINANSOWO-KREDYTOWEJ IZBY.

W dniu 19 kwietnia Prezes Izby p. Stanisław Tor otworzył pierwsze zebranie Izbowej Komisji Finansowo-Kredytowej. Komisja wybrała na Przewodniczącego radcę p. Władysława Grabowskiego, a na zastępcę Przewodniczącego radcę p. Jerzego Hildta.

Po przyjęciu regulaminu, Komisja przystąpiła do obrad nad zagadnieniem utworzenia w Gdyni oddziału Pocztowej Kasy Oszczędności, opracowanym przez biuro Izby na podstawie materiałów uzyskanych z ankiety, rozpisanej do zainteresowanych tą sprawą organizacyj i firm na terenie Gdyni.

Po szczegółowej dyskusji Komisja doszła do wniosku, że stroną dodatnią utworzenia oddziału P. K. O. w Gdyni byłoby dla życia gospodarczego miasta i portu Gdyni przyspieszenie obrotów rozrachunkowych, obecnie ulegających kilkudniowemu opóźnieniu z powodu przeprowadzania ich przez oddział PKO. w Poznaniu. Z drugiej jednak strony istotne znaczenie dla życia gospodarczego miałoby otwarcie oddziału PKO. w Gdyni tylko w tym wypadku, o ileby działalność jego nie była ograniczona do czynności związanych z obrotem pieniężnym i gromadzenia środków pieniężnych, odprowadzanych następnie do Centrali, lecz również skierowana była w wydatnej mierze na drogę kredytowania obrotów gospodarczych. Ponieważ jednak ogólna polityka PKO. w dobie obecnej ogranicza się w znacznym stopniu do pierwszych dwóch czynności, utworzenie oddziału PKO. w Gdyni mogłoby spowodować odpływ środków pieniężnych z instytucyj bankowych na terenie Gdyni i przez to osłabić ich zdolność kredytowania obrotów handlowych, co w rezultacie odbiłoby się ujemnie na kształtowanie się ogólnej sytuacji gospodarczej w Gdyni.

Ze względów powyższych Komisja wypowiedziała opinię, że otwarcie oddziału PKO. w Gdyni uważać należy za przedwczesne, a również nieopłacalne dla samej PKO.

Drugim zagadnieniem, nad którym dyskutowała Komisja Finansowo - Kredytowa, była sprawa kredytów na Pomorzu. Po zaznajomieniu się z przedłożonym materiałem Komisja stwierdziła niepomyślny stan zaopatrzenia w kredyty w pierwszym rzędzie handlu, a następnie przemysłu. Stan ten jest wynikiem trudności, jakie przeżywają na Pomorzu na skutek kryzysu Komunalne Kasy Oszczędności i banki ludowe oraz niedostatecznej aktywności większych polskich instytucyj kredytowych. Braki te są tym bardziej dotkliwe, że odpływ środków finansowych z Pomorza w

postaci wkładów w PKO. jest znacznie większy od dopływu tychże środków na zaspokojenie zapotrzebowania obrotów gospodarczych w zakresie pomocy kredytowej. Wobec tak kształtujących się stosunków w dziedzinie kredytu. Komisja wypowiedziała się za energicznym wystąpieniem Izby wobec czynników rządowych w celu przedstawienia im niepomyślnej sytuacji obecnej i wynikającej stąd konieczności przedsięwzięcia odpowiednich środków zaradczych. Do środków tych Komisja zalicza w pierwszym rzędzie uzupełnienie sieci bankowej na Pomorzu, uruchomienie kredytów średnioterminowych oraz udostępnienie w pewnych gospodarczo uzasadnionych wypadkach korzystania z kredytu długoterminowego przez właścicieli zakładów produkcji lub handlu.

W końcu swych obrad Komisja podniosła konieczność uruchomienia kredytów budowlanych na wykończenie rozpoczętych budowli oraz zwróciła uwagę na upośledzenie kupców i przemysłowców przy udzielaniu kredytów przez Bank Akceptacyjny, gdy bowiem od kredytów udzielanych im bank ten pobiera 7,5% to od kredytów dla rolnictwa oprocentowanie wynosi zaledwie 4%.

DZIAŁALNOŚĆ POLSKIEJ FLOTY HANDLOWEJ W MARCU.

Przewozy polskiej floty handlowej w marcu, za wyjątkiem linii palestyńskiej oraz przewozów między Kopenhagą a Ameryką Północną towarzystwa Gdynia—Ameryka Linie Żeglugowe, wyniosły 131.595 ton towarów, wobec 104.223 ton towarów, przewiezionych w marcu 1936 roku. Zwyżka wynosi 26%, nieco przewyższając przeciętną zwyżki osiągniętą w ostatnich miesiącach.

Na eksportowe ładunki przypadło 77.175 t. (III 1936: 70.957 t.), na importowe 44.893 ton (III 1936: 30.391 t.), na przewozy między portami obcymi i na tranzyt morski 9.527 ton (III 1936: 2.875 t.) Jak widać, najmniej wzrósł *wywóz* na statkach polskich, co przy uwzględnieniu wyłącznie eksportowej czynności jednego z czterech towarzystw żeglugi (Polskarob), a które wyjątkowo nawet silnie w marcu br. zwiększyło swe przewozy eksportowe, świadczy o znacznym zrównoważeniu eksportu i importu w przewozach floty, podczas gdy dotąd przeważały przewozy eksportowe. Jest to czynnik korzystny w eksploatacji handlowego tonażu.

Żegluga Polska S. A. przewiozła ogółem 75.069 t. ładunków, wobec 61.394 t. w marcu ub. roku, w tym eksportowych towarów 26.609 ton (III 1936: 32.082 t.), importowych 38.933 t. (III 1936: 2.875 t.) Na statkach Żeglugi Polskiej obserwujemy więc nawet, po raz pierwszy, znaczną przewagę ładunków importowych, oraz zwiększenie ilości ładunków przewożonych między portami zagranicy. Taki wynik zawdzięczać należy jednak wyłącznie pracy trampów wraz z kursującą na linii Gdynia - Gdańsk — Ameryka Południowa „Wisłą", która notowana jest z jednym przyjazdem, podczas gdy na liniach regularnych po dawnemu występuje przewaga ładunków eksportowych nad importowymi.

Statki liniowe Żeglugi Polskiej przewiozły ogółem 32.494 t. towarów (III 1936: 26.682 t.), w tym eksportowych 18.969 t. (III 1936: 14.288 t.), importowych 12.231 t. (III 1936: 11.229 t.) między portami obcymi 890 t. i w tranzycie morskim 404 t. (III 1936: 1.165 t. w przewozach między portami obcymi i transito).

Trampy Żeglugi Polskiej przewiozły 42.575 t. towarów, (III 1936: 34.712 t.), w tym w eksporcie 7.640 t. (III 1936: 17.794 t.), w imporcie 26.702 t. (III 1936: 15.208 t.), oraz między portami obcymi 8.233 t. (III 1936: 1.710 t.) Eksportowym ładunkiem trampów był tylko węgiel, natomiast w imporcie mamy rozmaitość pozycyj: przywieziono 13.839 t. kostki granitowej ze Szwecji, 8.250 t. tomasyny, oraz na „Wiśle" z Południowej Ameryki i Antwerpii: skór 417 t., siemienia lnianego 196 t. i tomasyny 4.000 t. Pozycja przewozów między portami obcymi składała się z 3.107 t. zboża, przewiezionego na „Wiśle" z Buenos Aires do Antwerpii i z 5.126 t. węgla, przewiezionego w dwóch partiach całookrętowych z Roterdamu do Szwecji. W marcu ub. r. odpowiadało tej pozycji 1.710 t. kukurydzy, przewiezionej przez tenże statek z Argentyny do Norwegii.

Statki Polsko-Brytyjskiego Tow. Okrętowego przewiozły ogółem 8.639 t. towarów, wobec 8.661 t. przewiezionych w marcu ub. r. Stacjonarny stan przewozów tego towarzystwa należy jednakże w tym wypadku oceniać bardzo dodatnio, gdyż zaznaczyć trzeba, że marzec ub. roku miał wyjątkowo wysokie liczby przewozów: i tak w marcu 1935 roku przewiózł Polbryt tylko 5.839 t. towarów.

Eksportowych ładunków przewieziono 5.003 t. (III 1936: 5.847 t.), importowych 3.636 t. (III 1936: 2.814 t.) W kierunku Anglii (Londyn i Hull) przewieziono eksportowych towarów 4.994 t. (III 1936: 5.841 t.), importowych 3.561 t. (III 1936: 2.766 t.) Do Havre wywieziono na linii służącej do przewozu emigrantów 9 t. (III 1936: 6 t.). z Havre przywieziono 75 t. (III 1936: 48 t.)

Co do podziału ładunków pomiędzy Londyn i Hull z jednej strony a Gdynię i Gdańsk z drugiej, to: wywieziono do Londynu 2.113 t., w tym z Gdyni 1.680 t., z Gdańska 433 t., wywieziono do Hull 2.881 t. i 49 koni, w tym z Gdyni 1.089 t. i wszystkie konie, z Gdańska 1.792 ton.

Z Londynu przywieziono ogółem 1.525 t. w tym do Gdyni 1.340 t., do Gdańska 185 t. Z Hull przywieziono 2.036 t., w tym do Gdyni 1.726 t., do Gdańska 310 ton.

Statki towarzystwa Gdynia-Ameryka — Linie żeglugowe S. A. przewiozły na obu liniach 1.446 pasażerów i 5.574 t. towarów, wobec 468 pas. i 3.170 t. towarów, przewiezionych w marcu ub. roku tylko na linii Północno-Amerykańskiej, gdyż na Południowo-Amerykańskiej w marcu ub. r. przyjazdów i odjazdów wyjątkowo nie było.

Na linii Północno-Amerykańskiej był 1 odjazd i 1 przyjazd, jak i w marcu ub. roku: przewieziono 467 pas. (468 pas.) i 3.238 t. towarów (3.170 t.) Na wyjściu było 266 pas. i 2.150 ton towarów (III 1936: 295 pas. i 2.030 t. towarów), na wejściu 201 pas. i 1.088 t. towarów (III 1936: 173 pas. i 1.140 t. towarów). Jak widać, przesunięcia względem marca ub. roku były nieznaczne: jednak tendencja, która zaznaczyła się już od paru lat: wzrostu ogólnej ilości przewiezionego ładunku, oraz w szczególności zwiększenia ilości ładunku eksportowego — została i w marcu br. utrzymana.

Na linii Południowo-Amerykańskiej przewieziono przy jednym przyjeździe i jednym odjeździe 979 pasażerów i 2.336 t. towarów. Na wyjściu było 897 pasażerów i 1.100 t. towarów, na wejściu 82 pas. i 1.236 t. towarów.

W ogólnym wyniku przewozy na statkach tego towarzystwa wzrosły blisko dwukrotnie w grupie towarów i prawie trzykrotnie w grupie pasażerów, względem marca ub. roku. Statystyka nie obejmuje przewozów pomiędzy Kopenhagą a Halifax i Nowym Yorkiem, które to przewozy dobrze się rozwijają.

4 statki Polsko-Skandynawskiego Towarzystwa Transportowego (Polskarob) miały miesiąc rekordowych przewozów marcowych: ogółem przewieziono bowiem wyłącznie węgla eksportowego, 42.313 t., wobec 30.998 t. w marcu ub. roku. Podróży wykonano 15. przy czym jeden ze statków („Robur III") zanotowany jest z 5 odjazdami. Wzrost ilościowy przewozów względem odpowiedniego miesiąca ub. roku wynosi ponad 40%. Wywieziono do Szwecji 24.390 t., do Norwegii 11.943 t., do Belgii 5.980 t. węgla eksportowego. Odwiedzono porty: Göteborg (4 razy), Oxelösund, Antwerpię (po 2 razy), Ystad, Malmö, Oslo, Sarpsborg, Slite, Slemmestad, Tofte.

PRACA URZĄDZEŃ PRZEŁADUNKOWYCH W PORCIE GDYŃSKIM W MARCU BR.

W marcu br. urządzenia przeładunkowe w porcie przepracowały godzin 18.818 min. 20 z zużyciem prądu 126.460 kWh i przeładowały 253.564 t. towarów masowych i drobnicowych.

Procentowe wykorzystanie urządzeń przeładunkowych wynosi za mies. sprawozdawczy:

w bieżącym roku 160; w ubiegłym roku 90,4; przyrost wynosi zatem 69,6.

RUCH BUDOWLANY W GDYNI W PORÓWNANIU Z TYMŻE RUCHEM W CAŁEJ POLSCE.

W ruchu budowlanym na terenie Polski Gdynia odgrywała aż do roku 1936 włącznie bardzo poważną rolę ze względu na intensywność swej rozbudowy.

Niżej umieszczona tabela ilustruje stan rzeczy w odniesieniu do budynków rozpoczętych:

Budynki rozpoczęte

Wyszczególnienie	1932	1933	1934	1935	1936
liczba budynków					
Miasta z ludnością ponad 20,000 mieszk.	5 971	6 873	6 303	6 699	8 117
Gdynia	**137**	**317**	**301**	**630**	**438**
% Udział Gdyni w budownictwie miast . .	*2,3*	*4,6*	*4,8*	*9,4*	*5,4*
Kubatura w 1000 m³					
Miasta z ludnością ponad 20,000 mieszk.	4 369	5 221	5 329	6 671	9 982
Gdynia	**168**	**211**	**362**	**804**	**398**
% Udział Gdyni w budownictwie miast . .	*3,8*	*4,0*	*6,8*	*12,1*	*4,0*

Tablica obejmuje wyłącznie budynki mieszkalne. W porównaniu z danymi, opublikowanymi w Biuletynie Izby Nr 9 z dnia 25 marca 1936 roku, zachodzą pewne nieznaczne różnice, gdyż uwzględniano tam budynki mieszkalne i niemieszkalne razem.

Z zestawienia widać, że ruch budowlany (budynki rozpoczęte) w roku 1936 w Gdyni zmalał, gdy na terenie Polski wzrósł — zmalał więc tym samym udział budownictwa Gdyni w ogólnym budownictwie Polski — udział ten, mimo zniżki, jest jednak bardzo znaczny, gdy się zważy, że ludność Gdyni stanowi ok. 1,5% ogólnej liczby ludności miast z ludnością ponad 20.000 mieszkańców. Biorąc to kryterium pod uwagę widzimy, że procentowy udział w budownictwie — w budynkach rozpoczętych 5,4%, a w zakończonych — 7,2%, jest bardzo znaczny.

Przechodząc do budynków zakończonych, mamy następujące zestawienie:

Budynki zakończone

Wyszczególnienie	1932	1933	1934	1935	1936
liczba budynków					
Miasta z ludnością ponad 20,000 mieszk.	3 571	4 390	5 261	5 534	5 496
Gdynia	**115**	**140**	**226**	**438**	**398**
% Udział Gdyni w budownictwie miast . .	*3,2*	*3,2*	*4,3*	*7,9*	*7,2*

Kubatura w 1000 m³

Miasta z ludnością ponad 20,000 mieszk.	3 469	3 368	4 219	4 300	5 250
Gdynia	**225**	**82**	**189**	**326**	**307**
% Udział Gdyni w budownictwie miast . .	*6,9*	*2,4*	*4,5*	*7,6*	*5,8*

Udział budownictwa gdyńskiego w ogólnym budownictwie miast, liczących ponad 20 tysięcy mieszkańców w odniesieniu do budynków zakończonych w roku 1936 jest niższy, niż w roku poprzednim. Porównywując udział Gdyni w budownictwie miast w stosunku do budynków rozpoczętych i zakończonych, stwierdzić możemy, że w roku 1936 udział w budynkach zakończonych jest większy, aniżeli w budynkach rozpoczętych. W latach poprzednich stosunek ten był odwrotny. Świadczy to, że dopiero w roku 1936 budownictwo w innych miastach Polski ruszyło intensywniej, podczas gdy w Gdyni ruch ten trwał od lat kilku.

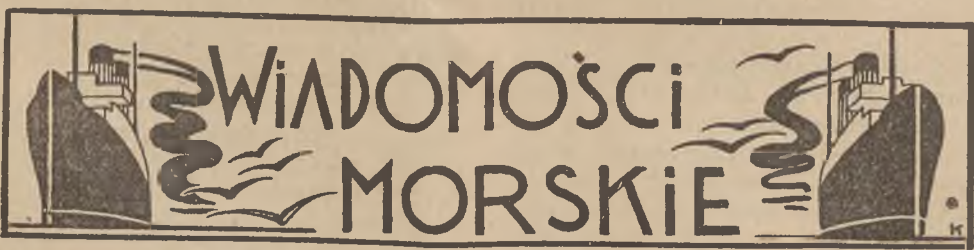
WIADOMOŚCI Z OKRĘGU IZBOWEGO

POSIEDZENIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZWIĄZKU TOWARZYSTW KUPIECKICH NA POMORZU.

W dniu 19 kwietnia br. odbyło się w Grudziądzu posiedzenie Zarządu Głównego Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu. —

Ponadto Zarząd Główny uchwalił celem nawiązania bliższego kontaktu z kupiectwem polskim w Gdańsku — przyjąć do Związku tamt. Zrzeszenie Polskich Kupców.

Na posiedzeniu tym Zarząd Główny omówił szereg aktualnych postulatów handlu jak: reforma ubezpieczeń socjalnych (wprowadzenie samorządu), reforma świadectw przemysłowych i inne sprawy podatkowe, kredyty, oddłużenie handlu, obniżenie stopy dyskontowej, podwyższenie rabatów od wyrobów monopolowych itd. Wobec tego że postulaty te, pomimo, że wysuwane są od lat, a ostatnio po zjeździe tczewskim przedstawione były miarodajnym czynnikom, — lecz realizacji doczekać się nie mogą, uchwalono wysłać delegację do Warszawy, celem odbycia konferencyj z odnośnymi resortowymi ministerstwami, a w szczególności — z p. Wicepremierem inż. Kwiatkowskim.

PRZED OTWARCIEM RUCHU W AUSTRIACKIM PORCIE WOLNOCŁOWYM W TRIEŚCIE.

Jak donoszą z Triestu, wykończono obecnie budowę gmachów, należących do austriackiego portu wolnocłowego i ruch w strefie tej zostanie wkrótce podjęty. Clenie towarów zamorskich, przeznaczonych dla Austrii, które dotąd odbywało się na granicy względnie z wiedeńskich składów wolnocłowych, odtąd dokonywać się będzie w triesteńskim porcie wolnocłowym, co oznacza zarazem przyspieszenie i potanienie procedury. Tak samo koszty składowe w porcie wolnocłowym są mniejsze niż w lądowych składach wolnocłowych.

PODZIAŁ ANGIELSKIEJ SUBWENCJI DLA TRAMPÓW ZA ROK 1936.

Rząd angielski ogłosił sprawozdanie o podziale „tramp shipping subsidy" wyznaczonej za rok 1936 poszczególnym przedsiębiorstwom na podstawie British Shipping (Assistance) Act. Wypłacono 1.991.015 Ł, czyli okrągło o 100 tysięcy Ł więcej niż w roku 1935. Ogółem otrzymało subwencje 426 przedsiębiorstw żeglugi, w tej liczbie szereg firm noszących w tytule oznaczenie „Line", np. Bank Line, Glasgow i Londyn 66 tys. funtów, Clan Line Steamers, Londyn i Glasgow 29.400 Ł, Court Line, Londyn 69.500 Ł, Moor Line, Newcastle on Tyne 44 tys. Ł itd. Liczby powyższe są zaokrąglone, gdyż firmy otrzymały subwencje ściśle według litery prawa, z obliczeń bilansowych i stanu ich tonażu, wobec czego większość pozycyj kończy się nawet szylingami. Są przy tym również zabawnie małe pozycje, jak np. Frontier Town Steamship Co otrzymała 2 Ł, Instone & Co — 14 Ł itd.

Na ogół najwięcej otrzymały północno angielskie przedsiębiorstwa, zwłaszcza okręgu Newcastle on Tyne — 420 tys. Ł, następnie ar-

matorzy Londynu — 340 tys. Ł. oraz z Glasgow — 160 tys. Ł.

WŁOSKO-CHIŃSKIE TOWARZYSTWO ŻEGLUGI.

W Shanghaju powstało chińsko-italskie przedsiębiorstwo żeglugi, z kapitałem 30 tys. chińskich dolarów. Będzie on stało pod kierownictwem włoskim i uprawiać będzie tak żeglugę morską jak i rzeczną. Siedzibą jego jest port Shanghaj.

TONAŻ MOTOROWCÓW W DANII JUŻ PRZERÓSŁ TONAŻ PAROWCÓW.

W marcu bieżącego roku po raz pierwszy tonaż motorowców w Danii przewyższył tonaż parowy: pierwszy liczy obecnie 601.759 t. brutto, drugi 598.844 t. brutto. Koła żeglugowe słusznie uważają, że tonaż parowy już nigdy nie będzie większy od motorowego, na którego korzyść różnica będzie coraz bardziej wzrastać.

Równocześnie ogromnie szybko zmniejsza się tonaż czystych żaglowców. Jeszcze w roku 1903 było takich statków 3.361 z 181 tys. ton brutto pojemności, na 1 zaś stycznia b. r. było ich już tylko 17 z 1.629 t. brutto. Istnieje przypuszczenie, że tonaż ten zniknie jeszcze w ciągu roku bieżącego; oczywiście, należy dodać, zniknie przez wbudowanie do kadłubów statków żaglowych — pomocniczych motorów.

SPUSZCZENIE NA WODĘ LINIOWCA „NIEUW AMSTERDAM“

W tych dniach spuszczony został w Rotterdamie ze stoczni Rotterdamsche Droogdok Maatschappij nowy liniowiec transatlantycki Holland Amerika Lijn — „Nieuw Amsterdam“. Budowa statku przyszła do skutku nie bez pomocy państwowej i wymagała zupełnej reorganizacji towarzystwa Holland Amerika Lijn. Statek ze swymi 36.000 t. brutto będzie największym statkiem floty holenderskiej. Statek będzie miał miejsca na 1.140 pasażerów, w tym 531 kabinowych, 459 klasy turystycznej i 200 w klasie trzeciej. Pojemność netto wyniesie 19.260 ton. Siłownia okrętowa mocy 17.000 KM (turbiny) ma zapewnić szybkość 20,5 mil morskich na godzinę. Oddanie statku do użytku — w kwietniu 1938 roku.

W ten sposób „Statendam“ holenderskiej linii otrzymuje siostrzycę po dziesięciu latach — większą i o ileż doskonalszą. Godne jest uwagi, że holenderska linia zrezygnowała ze zwiększonej szybkości, zamierzając wyrównać ją mniejszą kosztownością przejazdu i wygodami dla pasażerów, nie ustępującymi najbardziej luksusowemu komfortowi największych i najszybszych statków Atlantyku.

WIADOMOŚCI CELNE, EKSPORTOWE I IMPORTOWE

W SPRAWIE FAKTUR DOŁĄCZANYCH DO WNIOSKÓW DEWIZOWYCH.

Bank Polski Oddział w Gdyni zawiadomił Izbę, że Komisja Dewizowa decyzją z dn. 6 IV 1937 r. nr 5277/37 zarządziła, aby faktury, składane przy wnioskach o przydział dewiz, były wystawiane na blankietach firmowych sprzedawców oraz podpisywane przez nich. Poza tym faktury nie powinny zawierać kreśleń w tekście lub innych braków.

Wnioski, do których strony dołączą faktury, posiadające błędy formalne, będą bezwzględnie zwracane zainteresowanym bez rozpatrzenia.

Należy zaraz zastosować się do odnośnego zarządzenia, gdyż leży to w interesie samych firm importowych.

REGULOWANIE NALEŻNOŚCI ZA IMPORTOWANE DO POLSKI TOWARY.

Opublikowana została instrukcja Komisji Dewizowej w sprawie regulowania należności za importowane do Polski towary.

W rozdz. I instrukcja zawiera przepisy, dotyczące osób, uprawnionych do ubiegania się o zezwolenie na uregulowanie należności za sprowadzone do Polski towary. Wnioski o takie zezwolenie mogą składać: a) osoby lub firmy, które dokonują importu i na które jest wystawione pozwolenie przywozu MP. i H. lub pozwolenie na zastosowanie ulgi celnej (bądź zwolnienia od cła), albo też zezwolenie na obrót uszlachetniający, jeżeli pozwolenia te zastępują pozwolenia przywozu; b) osoby lub firmy, które na zasadzie specjalnego zezwolenia Komisji Dewizowej uzyskały prawo inkasowania w kraju należności na rzecz cudzoziemców; c) osoby lub firmy, uprawnione do wykonania przekazu na zasadzie odpowiednich adnotacyj w pozwoleniach przywozu albo na zasadzie zaświadczeń Izb P. H. (Centr. Komisji Przywozowej w okr. Warszawskim) lub też oświadczeń, załączanych do wniosku w wypadkach, gdy towar jest sprowadzany na podstawie ulgi celnej, zwolnienia od cła lub w obrocie uszlachetniającym.

Rozdz. II ustala termin ubiegania się o zezwolenie. Wniosek o zezwolenie na uregulowanie w całości lub części należności za importowane do Polski towary winien być złożony za pośrednictwem banku dewizowego z reguły nie wcześniej niż na 1 miesiąc przed terminem płatności zobowiązania.

Zasada ta nie ma zastosowania wówczas, gdy wnioskodawca ubiega się o ze-

zwolenie na przekazanie dewiz w terminie późniejszym. Zezwolenie może być z reguły udzielone dopiero po sprowadzeniu towaru do polskiego obszaru celnego, czego dowodem jest kwit celny lub pokwitowanie częściowego uiszczenia należności celnej. Wyjątki od powyższej zasady dopuszczalne są w następujących wypadkach: a) gdy według dotychczasowych zwyczajów, obowiązujących w danej branży, import może nastąpić dopiero po uprzednim przekazaniu zaliczki lub zapłaty z góry; b) gdy towar sprowadzany jest z zagranicy do wolnego obszaru celnego w Gdyni, wolnej strefy celnej w Gdańsku, lub na skład celny publiczny względnie prywatny; c) gdy zagraniczny eksporter przesyła bankowi dewizowemu lub firmie spedytorskiej dokumenty towarowe do inkasa lub gdy należność zagranicznego dostawcy jest płatna w drodze akredytywy; d) gdy importer składa wniosek o uzyskanie promesy dewizowej na otwarcie rembursu na rzecz zagranicznego dostawcy.

W rozdz. III omówiona jest kwota i forma zapłaty. Zapłata z tytułu importu towarów może obejmować: wartość towaru obliczoną loco miejsce nadania oraz koszty, związane z przywozem towarów do Polski pod warunkiem, że koszty te zostały poniesione za granicą przez cudzoziemca. Pozwolenia przywozu opiewają na sumę, która obejmuje wartość towaru w miejscu nadania oraz koszty przywozu do granicy (portu) polskiego obszaru celnego (cena cif port względnie franco granica); przekaz zatem z obydwóch tych tytułów nie może przekraczać kwoty określonej w pozwoleniu przywozu. W wypadku, gdy sprowadzony z zagranicy towar fakturowany jest fob port zagraniczny względnie loco stacja zagraniczna, wniosek o uregulowanie należności z tego tytułu może opiewać wyłącznie na sumę podaną w pozwoleniu przywozu, zmniejszoną o koszty frachtu do granicy polskiego obszaru celnego w wysokości, wynikającej z rachunku dostawcy zagranicznego lub spedytora. Zapłata z tytułu importu może być dokonana zarówno na rzecz bezpośredniego dostawcy jak i wskazanej przez niego we wniosku osoby trzeciej, z uwzględnieniem jednak specjalnych przepisów, określających obrót płatniczy pomiędzy Polską a krajem dostawcy lub pochodzenia towaru. Przekaz należności za sprowadzony z zagranicy towar może nastąpić w równowartości innej waluty niż ta, na którą opiewa faktura, nie w innej jednak niż podana w decyzji. Uregulowanie należności z tytułu importu towarów może nastąpić — z zachowaniem przepisów omawianego okólnika—przez: przekaz za granicę, wpłatę na rachunek zagraniczny wolny, wysyłkę weksli, wypłatę w kraju, pokrycie zobowiązania z należności, posiadanych przez importera za granicą, pod kontrolą banku dewizowego.

Rozdz. IV dotyczy wypełniania wniosków przez zainteresowanych, rozdz. V zaś obszernie traktuje o dokumentach, które winny być dołączane do wniosków o zezwolenie na uregulowanie zobowiązań z tytułu importu towarów.

Rozdz. VI dotyczy załatwiania wniosków. Przeprowadzony jest w nim podział na wnioski, które załatwiane są przez banki dewizowe we własnym zakresie, oraz wnioski. załatwiane przez Komisję Dewizową.

W związku z wejściem w życie zawartych w omawianym okólniku nowych przepisów, straciły moc obowiązującą: okólnik nr 14 z dn. 21 sierpnia 1936 r. oraz postanowienia okólnika nr 3 z dnia 27 kwietnia 1936 r., o ile dotyczą spraw omówionych w nowej redakcji okólnika nr 14.

PRZYWÓZ OBUWIA GUMOWEGO DO HOLANDII.

Dla orientacji eksporterów co do sytuacji na rynku obuwia gumowego, podajemy zestawienie statystyczne holenderskiego importu obuwia gumowego w 1936 r.: styczeń — luty, w porównaniu z analogicznymi miesiącami w 1937 r.:

	1936	1937	1936	1937
	w parach		w tys. Hfl.	
Ogólny import do Holandii	95.973	55.599	65	69
w tym z Czechosłowacji	—	21.798	—	29
z Niemiec	55.606	10.795	40	7
z Belgii	20.550	4.747	5	1
z Polski	10.041	8.860	5	13
z Kanady	5.774	913	10	3
ze Szwecji	1.780	500	2	1

Ogólny import do Holandii spadł, ale tylko ilościowo (wartościowo wzrósł). Spadek przywozu z szeregu krajów pokryły dostawy z Czechosłowacji.

SYTUACJA NA RYNKU CEMENTOWYM W PALESTYNIE.

Wzrastający w latach 1933—1935 ruch budowlany stworzył korzystną koniunkturę dla importu cementu zagranicznego do Palestyny wobec tego, że produkcja niedawno powstałych, krajowych cementowni w części tylko podołać mogła zapotrzebowaniu rynku budowlanego. Zapotrzebowanie to wyniosło w r. 1935 około 360.000 ton, podczas gdy produkcja krajowa dostarczyć mogła tylko 190.000 ton cementu. W roku tym import osiągnął cyfrę 169.537 ton.

W r. 1936, głównie na skutek zmniejszenia się ruchu budowlanego (blisko o 40%), spadł import cementu do cyfry 69.567 ton, zatem przeszło o 60%.

Stosunek wzajemny importu oraz eksportu cementu przedstawiał się w latach 1932—1936 w sposób następujący:

	Import	Eksport
	w tonach	
1932	7.152	9.938
1933	39.409	6.393
1934	130.539	609

1935	169.537	984
1936	69.567	480

Głównymi krajami importującymi cement były Jugosławia, Anglia i Belgia.

Jeżeli chodzi o przywóz z Polski, statystyka palestyńska notuje w 1934 r. — 341 ton, a w 1935 r. — 229 ton. Za rok 1936 brak szczegółowych danych.

Krajowa produkcja cementu skoncentrowana była głównie w okręgu Haify.

Według informacyj prasowych, Komitet Wykonawczy arabskiej Izby Handlowej w Jerozolimie, pragnąc rozwinąć oraz uniezależnić przemysł budowlany arabski, postanowił założyć pierwszą arabską fabrykę cementu.

DOSTAWY SZCZECINY Z POLSKI DO ANGLII.

Dostawy szczeciny polskiej do Anglii nasuwają niejednokrotnie odbiorcom pewne zastrzeżenia co do gatunku i obróbki. Należy zaznaczyć, że sztywność szczeciny jako jedna z zasadniczych cech towaru ma duży wpływ na kształtowanie się cen. Ilości sztywnego towaru z Polski są względnie ograniczone i pod tym względem trudno jest konkurować ze szczeciną sowiecką.

Sortowanie szczeciny polskiej według długości jest często niedokładne. Nie chodzi zresztą o całkowite usunięcie szczeciny krótszej, a jedynie zagwarantowanie maksymalnej zawartości krótszej szczeciny.

Z innych niedociągnięć zauważono zbyt mało dokładne sortowanie według koloru.

Obróbka stopy przy towarze bielonym jest na ogół niedostateczna, tak, że często firmy angielskie ponownie oczyszczają stopę. Towar japoński (pochodzenia chińskiego), francuski i niemiecki są zazwyczaj lepiej obrobione.

Ponadto zauważono, że zdarzały się wypadki zwilżania szczeciny w celu podniesienia jej wagi. Na poziomie cen uzyskiwanych przez eksporterów polskich wpływa poza pojawiającymi się usterkami w dostawach, również fakt żądania zapłaty gotówką, co przyczynia się do osiągania niższych cen rynkowych.

ZMIANY PRZEPISÓW CELNYCH I DEWIZOWYCH ZANOTOWANE PRZEZ P. I. E. W OKRESIE OD 7 DO 17 KWIETNIA 1937 ROKU.

BELGIA. Na czas od 1 lutego do 31 sierpnia br. obniżono stawkę celną na świeże gruszki z 173 fr. belg. na 125 fr. od 100 kg netto.

BRYTYJSKIE POSIADŁOŚCI. Do bezcłowego przywozu na Złotym Wybrzeżu dopuszczone zostały: suchary okrętowe, liny i taśmy, kawa, mąka pszenna, materiały dla żeglugi powietrznej, mleko kondensowane i konserwowane, ryż, cukier i herbata.

CZECHOSŁOWACJA. Rozporządzeniem Ministra Handlu z 5 IV 1937 r. została wprowadzona przy wywozie kopalniaków dębowych z poz. 134 a) gamma, o średnicy 24 cm lub mniej, opłata wywozowa w wysokości 8 Kć. za 10.000 kg.

Rozporządzeniem z 26 III br. został od 1 IV br. zaszeregowany do systemu pozwoleniowego przywóz:

poz. 534. Krosna tkackie i trykotarskie i maszyny pomocnicze tkackie i trykotarskie.

Cło umowne na masło obniżone zostało z 500 koron na 420 koron cz. od 100 kg.

DANIA. W końcu listopada 1936 r. wniesiona została do parlamentu ustawa walutowa, która w połowie marca została uchwalona, a w dn. 31 III podpisana przez króla. Pozostanie ona w mocy do 31 III 38.

EGIPT. Przesyłki strączkowych i masła do Egiptu zaopatrzone być muszą w zaświadczenia, legalizowane konsularnie, iż nie zawierają szkodliwych składników chemicznych.

FINLANDIA. Rada Ministrów wydała rozporządzenie wprowadzające chwilowy zakaz importu wszelkich makuchów, żołędzi mielonych i niemielonych, orzechów ziemnych (Erdnuss) — poz. 70 F. T. C. — oraz wszelkich pasz (poz. 71 F. T. C.) — np.: odpadki soji itp., przy tym Rada Ministrów wystąpić ma do Parlamentu z wnioskiem podwyższenia cła dla tych produktów. Obecnie cło wynosi Fmk. 0,20 za kg netto.

FRANCJA. Od opłat kontyngentowych uwolnione zostały przesyłki węgla i koksu, przeznaczone dla kolei, statków morskich i instytucyj użyteczności publicznej (gazownie i elektrownie).

Przymusowi oznaczania kraju pochodzenia na towarze podlegać będą, począwszy od 11 maja br., wszelkie konserwy, zawierające soki owocowe i jarzynowe.

GRECJA. Dopuszczony został przywóz nasion oleistych o wartości 500.000 funtów szterlingów za zapłatą w wolnych dewizach.

HOLANDIA. Od 1 kwietnia rb. przedłużony został okres skontyngentowania wwozu następujących artykułów do Holandii:

Węgiel kamienny, koks i brykiety — okres bazowy 1933; ust. przydz. 60% w. br.: bież. okres kontyngent. 1 IV 37 — 1 VII 37.

Worki jutowe — okres bazowy 1931/32/33; ust. przydz. 50% w br.; bież. okres kontyngent. 1 IV 37 — 1 IV 38.

Rury bez szwu — okres bazowy 1934; ust. przydz. 60% w. br.; bież. okres kontyngent. 1 IV 37 — 1 XI 37.

Wyroby nożownicze całkowicie metalowe — okres bazowy 1934; ust. przydz. 15% war.; bież. okres kontyngent. 1 IV 37 — 1 IV 38.

Wyroby nożownicze częściowo z metalu — okres bazowy 1934; ust. przydz. 70% wart.; bież. okres kontyngent. 1 IV 37 — 1 IV 38.

Ryż łuszczony — okres bazowy 1932; ust. przydz. 50% w. br. bież. okres kontyngent. 1 IV 37 — 1 IV 38.

Ryż mielony — okres bazowy 1932: ust. przydz. 60% w. br.; bież. okres kontyngent. 1 IV 37 — 1 IV 38.

Ryż — produkty pochodne — okres bazowy 1932/33; ust. przydz. 100% w. br.; bież. okres kontyngent: 1 IV 37 — 1 IV 38.

Mydło toaletowe i medyczne — okres bazowy 1935; ust. przydz. 60% w. br.; bież. okres kontyngent. 1 IV 37 — 1 X 37.

Na uwagę zasługują następujące zmiany w warunkach kontyngentowania:

Węgiel: skrócono okres skontyngentowania z rocznego na trzymiesięczny (do 1 lipca rb.), po tym czasie liczyć się należy ze zniesieniem tego kontyngentu w ogóle.

Wyroby nożownicze metalowe: zmniejszenie przydziału ustawowego z 75% do 15% oraz rozszerzenie okresu kontyngentowania z czteromiesięcznego na roczny.

Wyroby nożownicze częściowo metalowe: rozszerzenie okresu kontyngentowania z czteromiesięcznego na roczny.

Z dniem 1 kwietnia rb. zniesiono kontyngentowanie wwozu mąki i otrąb żytnich do Holandii.

Z dniem 5 kwietnia rb. obniżono opłaty monopolowe na wwóz zbóż do Holandii, które wynoszą obecnie, jak następuje od 100 kg:

Pszenica	hfl. 1,—	t. j.	obniżka	o hfl.	1,—
Owies	„ 1,—	„	„	„	1,—
Żyto	„ 1,50	„	„	„	0,50
Jęczmień	„ 1,50	„	„	„	0,50
Kukurydza	„ 1,50	„	„	„	0,50

INDIE BRYTYJSKIE. Podwyższono cło na towary, pochodzenia nie-brytyjskiego, z jedwabiu sztucznego i bawełny.

W. P. IRLANDIA. Premie, udzielane przez rząd irlandzki eksporterom przy wywozie nierogacizny, wynoszą obecnie: 25% od wartości przy wywozie do Anglii, 25—30% przy eksporcie do innych krajów, 10% — do północnej Irlandii. Osobne premie przysługują eksporterom wieprzowiny.

Ograniczeniu przywozu uległy tkaniny w sztukach całkowicie lub częściowo wykonane z wełny.

JAPONIA. Rząd zamierza przeprowadzić reformę taryfy celnej. Cło na żelazo surowe ma być zniesione dekretem cesarskim.

RUMUNIA. Skontyngentowaniu uległ szereg dalszych towarów importowanych do Rumunii, m. in.: ekstrakty mięsne, guziki, cukier rafinowany, wyroby z ołowiu i cynku, mechanizmy do zegarków, aluminium, sulfat i żywice. Prócz tego podniesiono opłatę za zezwolenie przywozu na szereg artykułów, obniżono zaś tę opłatę o 50% dla solonych ryb słodkowodnych.

TURCJA. W związku z ogólnym wzrostem cen w kraju, rząd turecki zamierza w najbliższym czasie obniżyć wydatnie stawki celne na artykuły pierwszej potrzeby, jak również na surowce, używane w przemyśle tureckim.

Nowoustanowione stawki celne dla zwyczajnego papieru gazetowego wynoszą 100 piastrów od 100 kg. Papier gazetowy winien mieć w odstępach 3 centymetrowych linie wodne. Cło na inne gatunki papieru wynosi 900 piastrów od 100 kg.

UNIA POŁUDNIOWO - AFRYKAŃSKA. Dokonano obniżki cła na pewne materiały, potrzebne w przemyśle autobusowym, jak np. na podwozia, szkielety ramowe, profile metalowe z przeznaczeniem do wyżej wym. produkcji, lakiery, farby, pokosty, emalie, ogniotrwałe i materiały do polstrowania. Podwyżce cła uległy m. in.: farby olejne (z wyj. bieli ołowianej), koperty listowe i piłki tenisowe).

Zarządzeniem z dn. 12 III br. zniesiono premie wywozowe na przeważającą ilość towarów z datą od 1 XII 1937. Premie dla kukurydzy zniesione będą od 1 VII br., dla owoców cytrusowych — od 1 V br.

WIELKA BRYTANIA. Obniżce uległy opłaty od mąki pszennej. Opłaty pobierane przez t. zw. „Komisję Pszeniczną“ wynoszą obecnie 2 szyl. 4 pensy od cwt lub 6 pensów od worka 280 funtowego.

MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE

FIRMY ZAGRANICZNE, POSZUKUJĄCE KONTAKTU Z EKSPORTERAMI POLSKIMI.

Wiklina i wyroby koszykarskie. Na rynku francuskim istnieje zapotrzebowanie na wiklinę, wyroby koszykarskie. P/7929/49sz.

Różne. Firma w Guatemali nawiąże kontakt z eksporterami parafiny, wytw. hutniczych i włókienniczych. E/9548/4B/KL.

Różne. Firma w Marsylii nawiąże kontakt z producentami ceraty, wyr. włókienniczych, parafiny, metal. przetwórczymi itp. E/9951/21/KL.

Różne artykuły. Firma brazylijska poszukuje przedstawicielstwa firm polskich w zakresie wszelkich artykułów. P/8174/3F/TC.

Różne. Firma angielska interesuje się importem dla Afryki Zachodniej sznurków i szpagatów, welwetów, tanich koców, kapeluszy i czapek męskich, kołder i ręczników, męskich koszul i piżam. P/9646/3B/M.

Blachy cynkowe i ocynkowane. Firma turecka interesuje się importem wym. blach. P/9920/43/Ro.

Łączniki lano-kute. Firma indyjska interesuje się importem tego artykułu. P/9322/44/Ro.

Generatory. Firma angielska interesuje się importem generatorów. P/9348/43/Ro.

Okucia budowlane. Firma bułgarska pragnie objąć przedstawicielstwo odnośnej firmy polskiej. P/9590/3G/Ro.

Rury. Firma tuniska interesuje się objęciem przedstawicielstwa firmy polskiej zainteresowanej w eksporcie rur gazowych i wodociągów. P/10345/43/Ro.

Firma kolumbijska interesuje się importem z Polski rur. P/10411/95/Ro.

Bliższe informacje w powyższych sprawach uzyskać mogą zainteresowani eksporterzy w Państwowym Instytucie Eksportowym. Przy zgłoszeniu należy powołać się na odnośny numer. Firmy, które nie pozostawały dotychczas w bliższym kontakcie z Instytutem, winny nadesłać jednocześnie swe referencje.

Przedstawicielstwo. Palestyńsko - Polska Izba Handlowa i Przemysłowa w Tel Aviv zawiadamia, że p. Egon Bergheim, Haifa, P. O. B. 266, interesuje się objęciem przedstawicielstw polskich dostawców artykułów spożywczych, oraz materiałów budowlanych i instalacyjnych.

UWAGA!

Firmy polskie do których zwróci się p. M. Klajman 600 West 190, względnie 135 West 238 str. w New Yorku, zechcą uprzednio porozumieć się z P. I. E. E/8657/18/KL.

Firmy polskie do których zwróci się p. A. Guldemond, Haarlem, Leidsetezigstraat 6, Holandia, zechcą uprzednio porozumieć się z P. I. E. E/9938/18/KL.

WIADOMOŚCI PODATKOWE

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 10 kwietnia 1937 roku L. D. V. 20380/2/37 o stosowaniu przepisów art. 6 ust. 2 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. nr 2 z 1936 r. poz. 6) i § 14 p. 6 rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy (Dz.U.R.P.z 1936 r. nr 40 poz. 301), w sprawie jednorazowego odpisania wartości przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat pięciu.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich Urzędów Skarbowych.

W związku z przepisami art. 6 ust. 2 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. nr 2 z 1936 r., poz. 6) i § 14 rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy (Dz. U. R. P. nr 40 z 1936 r., poz. 301), zezwalającymi na jednorazowe odpisanie wartości przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza lat pięciu, Ministerstwo Skarbu podaje poniższy wykaz przedmiotów, które w myśl powołanych przepisów mogą być przez płatników prowadzących prawidłowe księgi jednorazowo spisane na straty w tym roku operacyjnym, w którym zostały nabyte. Ponieważ jednak z natury rzeczy wykaz ten nie może obejmować wszystkich przedmiotów, wchodzących pod tym względem w rachubę, przeto Ministerstwo Skarbu poleca nie kwestionować jednorazowego odpisania wartości przedmiotów nie objętych niniejszym wykazem, o ile całkowita wartość przedmiotu nie przewyższa *kwoty 200 złotych.*

W razie wątpliwości co do okresu używalności przedmiotów, nie wymienionych w tym wykazie względnie, jeżeli całkowita wartość tego rodzaju przedmiotu przekracza 200 złotych, należy zasięgnąć opinii biegłych.

Celem przeprowadzenia kontroli przedmiotów spisywanych od razu na straty winny władze wymiarowe w wezwaniach sporządzanych w trybie art. 83 ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. nr 14 z 1936 r., poz. 134) według wzoru druku przewidzianego w § 242 instrukcji podatkowej, żądać od płatników, korzystających z ulg z art. 6 ust. 2 powołanej ustawy specyfikacji przedmiotów, spisanych jednorazowo w danym roku operacyjnym na straty.

Specyfikacja ta powinna zawierać nazwę przedmiotu oraz jego wartość i rachunek wynikowy, przez który wartość przedmiotu została odpisana na straty.

Zarządzenia zawarte w niniejszym okólniku mają moc obowiązującą od roku podatkowego 1938 włącznie.

Wykaz przedmiotów, których okres zużycia nie przekracza pięciu lat.

A. Maszyny i aparaty.

1. Agitatory kwasowe dla rafinerii olejów i tłuszczów,
2. Akumulatory elektryczne wszelkie,
3. Aparaty i przyrządy przenośne do cięcia i spawania metali gazami przemysłowymi,
4. Aparaty i maszyny elektryczne jako to: prostowniki, przetworniki, oporniki, rozruszniki i wyłączniki wszelkiego rodzaju pracujące w kopalniach pod ziemią.
5. Aparaty do natryskowego malowania i pokrywania metalami.
6. „ do zamykania skrzyń.
7. „ elektryczne:
   bezpieczniki paskowe i korkowe, wraz z gniazdami, sworzniami i kapami,
   bezpieczniki rurowe wysokiego napięcia,
   gniazda wtykowe,
   odłączniki wysokiego napięcia,
   przełączniki w trójkąt gniazda,
   przełączniki zmiany kierunku obrotów,
   przełączniki i wyłączniki do aparatów pomiarowych.
   skrzynki automatyczne suche i olejowe,

skrzynki przyłączowe zwykłe,
skrzynki przyłączowe z bezpiecznikami,
wyłączniki i przełączniki drążkowe zwykłe, z kapami do zmontowania z tyłu tablic,
wyłączniki olejowe wysokiego napięcia,
wyłączniki słupowe,

8. Aparaty do projekcji filmów (nieme) z przynależnymi częściami i instalacją,
9. „ do projekcji filmów (dźwiękowe) z przynależnymi częściami i instalacją,
10. „ do nagrywania dźwięków na taśmie filmowej z przynależnymi częściami i instalacją (stałe),
11. „ do nagrywania dźwięków na taśmie filmowej z przynależnymi częściami i instalacją (ruchome),
12. „ do nagrywania dźwięku podkładanego (dubbing),
13. „ do zdjęć filmowych na taśmie (statywowe) z przynależnymi częściami,
14. „ do zdjęć filmowych na taśmie (sprężynowe, ręczne) z przynależnymi częściami,
15. „ redukcyjne do redukcji filmów szerokości 35 mm na szerokość taśmy 16 mm z przynależnymi częściami i instalacją,
16. „ fotograficzne z przynależnymi częściami,
17. „ do wytwarzania siarczanu miedzi,
18. „ do wytwarzania materiałów wybuchowych inicjujących, jak piorunian rtęci, azotek ołowiu, acetylenek miedzi itp.,
19. „ do wytwarzania żywic sztucznych,
20. „ do wytwarzania nitrogliceryny, tetrylu itp.,
21. „ zawierające części szklane w przemyśle chemicznym,
22. „ porcelanowe, kamionkowe i emaliowane (kotły, wyparniki, itp.) w przemyśle chemicznym i farbiarskim,
23. „ do fabrykacji chlorku potasu, jak rynny, ślimaki,
24. „ do koncentracji roztworu kwasu siarkowego,
25. „ do odwadniania soli glauberskiej i otrzymania siarczanu sodu,
26. „ do mycia koksu,
27. „ farbiarskie we włókiennictwie,
28. „ gazowe do prasowania we włókiennictwie,
29. „ miernicze do kotłów i pras,
30. Aparaty do wyświetlania beczek w browarnictwie,
31. Betoniarki,
32. Bębny i kalibry sortownicze,
33. Bębny w przemyśle garbarskim,
34. Bębny rozdzielcze z napędem pasowym do kamieni,
35. Chłodnice dla kwasów i gazów żrących żeliwne, ołowiane, kamionkowe,
36. Deflegmatory w rafineriach olejów i tłuszczów,
37. Desintegratory,
38. Desintegratory do mycia gazów na mokro w gazowniach,
39. Dźwigi budowlane i montażowe (przenośne lub przewoźne),
40. Elektrofiltry Cotrela w hutnictwie cynku,
41. Elektroobrabiarki ręczne jako to: elektrowiertarki, elektroszlifierki, elektropiły, elektromłotki itd. do węgla, drzewa, metali itp.,
42. Filtry wszelkie (ssące, azbestowe, do kurzu itd.),
43. Folusze we włókiennictwie,
44. Froterki elektryczne,
45. Grzejniki elektryczne i piecyki, przenośne,
46. Kadzie z rurami i mieszadłami mechanicznymi do rozpuszczania garbnika,
47. Kołowrotki linowe i łańcuchowe elektryczne, powietrzne i ręczne pod ziemią,
48. Kopiarki filmów,
49. Korkownice,
50. Kotły krackowe w rafineriach nafty,
51. Krystalizatory żelazne i drewniane wyłożone ołowiem,
52. Kufy farbiarskie, kadzie do karbonozowania „Jigiery“ we włókiennictwie,
53. Kuźnie polowe,
54. Łamacze węgla i koksu,
55. Maszynki do czyszczenia rur i kotłów,
56. Maszynki do wiązania worków,
57. Maszynki do wyciągania korków,
58. Maszynki do zapalania ładunków wybuchowych w górnictwie,
59. Maszyny do cięcia gazami,
60. Maszyny do czyszczenia białych blach,
61. Maszyny do mycia butelek i mycia antałków,
62. Maszyny do piłowania drzewa przewoźne, z napędem mechanicznym,
63. Maszyny do odlewów natryskowych lub prasowanych,
64. Maszyny do składania: linotypy i monotypy,
65. Maszyny do torkretowania,
66. Maszyny do trzepania dywanów, elektryczne,
67. Maszyny do wywoływania taśmy filmowej z przynależnymi częściami i instalacją,
68. Maszyny odlewnicze pneumatyczne i elektryczne: do formowania, wytrząsania, przesiewania itd.,

69. Maszyny podsadzkowe w kopalnictwie,
70. Maszyny specjalne do lutowania,
71. Młynki do mielenia ołowiu,
72. Młyny do mielenia soli,
73. Młyny do pirytów w przemyśle papierniczym,
74. Młyny kulowe do przemiału soli lub innych materiałów żrących,
75. Młyny odśrodkowe,
76. Montejuse do kwasów,
77. Motocykle,
78. Nitownice pneumatyczne, elektryczne i mechaniczne,
79. Obrabiarki precyzyjne do metali,
80. Odkurzacze elektryczne,
81. Opory elektryczne,
82. Opryskiwacze,
83. Piaskownice,
84. Piece do topienia i rafinerii ołowiu i metali,
85. Piece do wypalania tarcz szlifierskich przy białym żarze,
86. Piece elektryczne laboratoryjne,
87. Piece o temperaturze powyżej 1200°,
88. Piece przenośne,
89. Piecyki do ogrzewania wagonów do piwa,
90. Płuczniki benzolu i naftalenu,
91. Pneumatyczne młotki, nitownice, wiertarki itd.,
92. Podgrzewacze elektryczne nitów,
93. Podnośniki do naftalenu i siarczanu amonu do pirytów,
94. Pompy do kwasów, ługów i cieczy żrących,
95. Pompy do płynów gorących.
96. Pompy do szlaki (piaskowe) do odpopielania urządzeń kotłowych,
97. Pompy kopalniane, szybowe,
98. Pompy przenośne i przewoźne,
99. Pompy studzienne, odśrodkowe,
100. Pompy ściekowe i do wykopów, do szlamu i mułu.
101. Przegrzewacze gazów,
102. Przesiewacze i sita mechaniczne,
103. Przewijaczki filmów z przynależnymi częściami i instalacją,
104. Przyczepki do samochodów ciężarowych,
105. Reflektory świetlne do atelier z przynależnymi częściami,
106. Retorty żelazne, żeliwne w przemyśle chemicznym,
107. Rowery osobowe i towarowe,
108. Rozlewaczki butelkowe,
109. Ruszty i sita sortownicze żelazne i metalowe,
110. Samochody ciężarowe,
111. Samochody osobowe,
112. Sikawki strażackie motorowe, przenośne,
113. Silniki elektryczne pracujące w działach o zawartości w powietrzu wilgoci, kwasów żrących lub pyłów,
114. Silniki pneumatyczne do rynien w kopalnictwie,
115. Silniki spalinowe szybkobieżne (powyżej 600 obrotów na minutę) do 10 KM i przenośne,
116. Sprężarki powietrza przewoźne i ręczne,
117. Stoły dźwiękowe montażowe z przynależnymi częściami i instalacją (do montowania filmów dźwiękowych),
118. Stoły montażowe do montowania filmów (niemych) z przynależnymi częściami i instalacją,
119. Stoły trickowe do zdjęć filmowych rysowanych, napisów i tricków filmowych z przynależnymi częściami i instalacją,
120. Traktory,
121. Urządzenia akustyczne w kinematografice,
122. Urządzenia do badania wytrzymałości brykietów,
123. Urządzenia do badania wytrzymałości opon samochodowych,
124. Wagi stołowe i dziesiętne z odważnikami,
125. Wentylatory gazowe i pracujące powietrzem z zawartością par kwasów lub pyłów żrących,
126. Wiertarki elektryczne szybkoobrotowe,
127. Windy ratunkowe w górnictwie,
128. Wirówki do kwasów i ługów,
129. Wózki akumulatorowe,
130. Wózki silnikowe,
131. Wrębówki elektryczne i powietrzne,
132. Wytwornice acetylenowe i wodorowe, przewoźne,
133. Wywroty obrotowe w kopalnictwie i hutnictwie,
134. Zamykarki puszek blaszanych.

B. Narzędzia, przyrządy, przybory, instrumenty, części maszyn.

1. Armatura elektryczna oświetleniowa i energetyczna: gniazda wtykowe, kontakty, wyłączniki i przełączniki,
2. Armatura wszelka do kotłów, palenisk, przewodów rurowych,
3. Formy do wyrobu czekolady i do marmeladek,

3a. Gaśnice,

4. Imadła,
5. Instrumenty i przyrządy pomiarowe: szablony, toromierze, głębokomierze, kreślarki, termometry, liczniki: urządzeń wodnych, parowych, gazowych i elektrycznych itd., cyrkle, libelle, śruby, mikrometry, calówki, kompasy, kątowniki, pirometry, ciągomierze, pulsometry, czujniki, domiary stołowe, gwintomierze, kątomierze, precezyjne i uniwersalne, miary zwijane elastyczne, sprawdziany, szublery, tachometry, aerometry, cukromierze, hydrometry itp.,
6. Lampy i latarki ręczne, również i górnicze: karbidowe, elektryczne, pneumoelektryczne, gazowe, benzynowe, spirytusowe i naftowe,
7. Lampy i latarnie sygnałowe,

8. Modele drewniane, z żelaza i innych metali,
9. Narzędzia maszynowe jako to: frezy, gwintowniki, narzynki i oprawki do nich, noże do tokarek, matryce, stemple i sztance, piły taśmowe i tarczowe, przecinaki, przebijaki, rozwiertaki itp.,
10. Narzędzia ręczne jako to: noże zwykłe i talerzowe, siekiery, ośniki, dłuta, strugi, piły, świdry, młoty i młotki metalowe i kauczukowe, kielnie, pilniki, gwintowniki, żłobiarki, kleszcze, narzynki i oprawki do nich, obcinarki do rur, dziurniki, nożyce, wygładniki, łomy, haki, obcęgi wszelkie, piły do drzewa, pazury do wyciągania gwoździ, grace do wapna, alfabety, cykliny stolarskie, heble, kleszcze kowalskie, klucze francuskie, szwedzkie itp., kolby i lampy do lutowania, przecinaki, przebijaki, rozwiertaki, stemple, szpachle malarskie, ściągacze, śrubokręty, wiertła, wybijaki do nitów, żabki, numeratory, skrobaki, rębacze, plombownice itd.,
11. Narzędzia i przybory odlewnicze: łyżki, tygle, łopatki i łopaty formierskie, widły formierskie, formy, narzędzia do obsługi pieców, haki, skrobaki, zgrzebła, przebijaki, kielnie, czerpaki lejnicze, wlewnice, przechylniki wlewnic, kokile, skrzynie i ramy formierskie, płyty odlewnicze itp.,
12. Narzędzia do prac ziemnych i brukarskich: łopaty, szufle, rydle, szpadle, widły, grabie, ubijaki, kilofy, oskardy, grabie do betonu, ubijaczki itp.,
13. Narzędzia wiertnicze: świdry, koronki, dłuta, flaszki do obciążników, klucze żerdziowe i fajkowe do rur pompowych, kluki, korony instrumentacyjne, kozy do rur, nożyce wiertnicze, odciski, pasterki, pętaczki do rur pompowych, rozszerzacze, świdry wiertnicze do wierceń systemów: kanadyjskiego, pensylwańskiego, rotary — werble, widełki liściaste, łyżki do czerpania mułu z otworów wiertniczych itp.,
14. Narzędzia używane przy grzaniu asfaltu,
15. Narzędzia rymarskie, futrzarskie i stosowane w garbarstwie,
16. Numeratory do maszyn biletowych i inne mechaniczne,
17. Odwadniacze do rur dla powietrza sprężynowego,
18. Okulary do aparatów Covpera,
19. Palniki gazowe przy kotłach parowych i destylacyjnych do pieców hutniczych,
20. Pistolety do lakierowania natryskowego,
21. Pompki blaszane do olejów,
22. Przybory drukarskie: klisze, końcówki, kliny wyzwalające do kaszt, odlewy drukarskie, linie, czcionki drukarskie, metalowe i drewniane, wszelkich rodzajów, linie mosiężne, ornamenty mosiężne i z metalu czcionkowego, matryce do maszyn do składania (do linotypów itp.), koryta metalowe (rotograwiura), kuwety porcelanowe, metalowe, krzemiankowe dla chemigrafii, rakle do maszyn drukarskich, szablony do drukarń itp.,
23. Przybory laboratoryjne metalowe,
24. Przybory tkackie: karty papierowe do krosien, karty do żakardów, cewki: papierowe, drewniane, metalowe, czółenka tkackie, gary do przędzy fibrowe i blaszane,
25. Przyrządy dla ochrony przeciwgazowej,
26. Przyrządy do pakowania (do ściągania bednarki),
27. Przyrządy ratownicze dla straży pożarnych: hydranty, drabiny, bosaki, topory itp.,
28. Przyrządy wszelkiego rodzaju osłony i zabezpieczenia wprowadzone w celu zapewnienia bezpieczeństwa przy pracy,
29. Rozpylacze (pulweryzatory) dla kwasów, ołowiane i inne,
30. Sita włosiane i metalowe zwyczajne,
31. Słupołazy,
32. Sprzęt do lutowania,
33. Szczotki metalowe,
34. Uchwyty do tokarek, wiertarek itp.,
35. Walce do wyrobu cukierków,
36. Zegary sprężynowe w halach fabrycznych.

C. Urządzenia.

1. Balony do wody sodowej,
2. Bańki na oliwę,
3. Beczki transportowe, żelazne i blaszane,
4. Beczki z mieszadłem blaszane,
5. Bębny z kablem gumowym do reflektorów,
6. Czerpaki żelazne, emaliowane, z blachy cynkowej i aluminiowej,
7. Drabiny szybowe,
8. Drezyny do transportu drzewa i materiałów,
9. Garnki do odwęglania,
10. Garnki emaliowane,
11. Głośniki,
12. Instalacje akumulatorowe,
13. Instalacje ogrzewcze w wagonach do przewozu piasku,
14. Kable do lamp ręcznych i maszyn spawalniczych,
15. Kable przełącznikowe dla kompresorów,
16. Kadzie dla surówki płynnej i płynnej stali,
17. Kierowniki szybowe i linowe, drewniane,
18. Kominki odciągające przy młynkach soli,
19. Odbiorniki przy urządzeniach do odbioru gazu,
20. Konewki,
21. Kontrola cieplna kotłowni,
22. Kontrola świetlna fabrykacji,
23. Koryta wsadowe do stalowni,

24. Kosze do węgla i smoły,
25. Kosze do blach do trawienia,
26. Kosze i piece paleniskowe używane w w budownictwie,
27. Kosze żelazne do balonów szklanych,
28. Kotły: do gotowania i grzania smoły i asfaltu (podgrzewacze), do malakserów, pieców do ocynkowania i ocynowania, kociołki do topienia kopalin, żelazne do gotowania bezpośrednio na ogniu,
29. Kubły ocynkowane i emaliowane,
30. Lodówki,
31. Lutnie blaszane i inne,
32. Materiały pisemne: numeratory i datowniki, cyrkle, dziurkacze, wagi redukcyjne do papieru,
33. Metal czcionkowy przy wszystkich typach maszyn do składania,
34. Miski emaliowane, używane w przemyśle spożywczym,
35. Misy blaszane używane w piekarniach,
36. Misy wież i komór ołowianych,
37. Naczynia do transportu płynnego powietrza,
38. Naczynia na karbid,
39. Naczynia transportowe dla materiałów wybuchowych wewnątrz fabryk (konwie, wiadra),
40. Naczynia z blachy stalowej, pokrytej ołowiem, ocynkowanej, z metali kwasoodpornych itp.,
41. Obciągaczki do wód gazowych,
42. Obciągaczki piwne,
43. Obręcze przeznaczone do ręcznej konfekcji opon,
44. Ogniska kowalskie,
45. Okapy drewniane, żelazne i z blachy ocynkowanej,
46. Okładziny komór ołowianych,
47. Oliwiarki,
48. Paleniska kotłowe,
49. Pasy stalowe do transportu cukru,
50. Płyty żelazne dla stołów rozdzielczych węgla i smoły,
51. Płyty żeliwne dla podłogi do wozu gaśnicowego w koksowniach i przed piecami,
52. Pokrycia do stołów laboratoryjnych: ołów, cyna,
53. Polewaczki blaszane,
54. Przewody rurowe i rurociągi do ługów, kwasów i płynów żrących,
55. Pudła do wózków koksowych,
56. Rdzenie aluminiowe i żelazne do dętek samochodowych i rowerowych,
57. Rozdzielniki gazu w amoniakalni,
58. Rury do zraszania wodą robót górniczych i podsadzkowe,
59. Rynny do ługów, kwasów i płynów żrących,
60. Sita wodne, nurniki,
61. Skrzynie do fabrykacji lodu,
62. Sprzęt kuchenny (naczynia i przyrządy),
63. Stemple żelazne dla obudowy wyrobisk kopalnianych,
64. Stojaki do balotów z kordem,
65. Sygnalizacja szybowa i dołowa elektryczna,
66. Sygnalizacja szybowa ręczna,
67. Szpryce do mycia antałków i butelek,
68. Tablice ostrzegawcze mechaniczne,
69. Tacki emaliowane i aluminiowe,
70. Taczki żelazne,
71. Telefony pod ziemią,
72. Tory lekkie z podkładami używane na budowach,
73. Wagonetki na odpadki chemikalii,
74. Wagoniki drewniane do przewożenia kamienia,
75. Wagoniki wywrotowe,
76. Wanny do niklowania,
77. Wanny do rozpuszczania żelaza,
78. Wanny metalowe i drewniane do płuczek węglowych i rudzianych,
79. Warsztaty przenośne ślusarskie,
80. Wiadra emaliowane i cynkowane,
81. Wózki do koksu,
82. Wózki do suszarni,
83. Wózki elektrycznych kolejek linowych,
84. Wózki na gorące bloki i gorący żużel,
85. Wózki ogniotrwałe do pieców emalierni,
86. Wózki platformowe,
87. Wózki rusztowe dla maszyn Dwigth Lloyd,
88. Wózki wywrotowe,
89. Wywrotki do robót ziemnych,
90. Zawiesia do lin,
91. Zbiorniki i kadzie na kwasy, ługi i ciecze żrące, żelazne i metalowe,
92. Żerdzie wiertnicze z łącznikami,
93. Żyrandole i żarówki.

D. Różne oraz niemetalowe.

1. Aparaty i przyrządy dla ochrony przeciwgazowej,
2. Aparaty i przyrządy oddechowe ratunkowe wszelkich typów,
3. Balie,
4. Balony szklane,
5. Balony i skrzynki do osadzania pyłu cynkowego,
6. Baraki drewniane,
7. Beczki drewniane wszelkie,
8. Bielizna stołowa, pościelowa i kuchenna, restauracyjna i hotelowa,
8a. Bębny kablowe,
9. Budki budowlane.
10. Butelki,
11. Cebry,
11. Chodniki, dywaniki, dywany itp. w restauracjach, hotelach, sklepach,
13. Cholewy skórzane do zgrzeblarek,
14. Czapy dla spawaczy,
15. Dachy papowe,
16. Dachy z blachy falistej nad paleniskami w rafineriach nafty,
17. Drabiny drewniane,

18. Drewniane nadstawki kotłów do gotowania mydła,
19. Drzewo na okłady walców i nożowisk holendrowych,
20. Ekrany z przynależnymi częściami,
21. Fartuchy gumowe,
22. Fartuchy, płaszcze,
23. Fartuchy skórzane dla robotników,
24. Filce wszelkie,
25. Filmy (negatywy, kopie, materiał reklamowy, t. j. fotosy, plakaty, diafolie, ulotki, broszury itp.),
26. Gaza jedwabna młyńska,
27. Hełmy skórzane i z innych odpornych materiałów,
28. Izolacje kotłów, pieców, kadzi i rurociągów,
29. Kadzie do wypłukiwania chmielu,
30. Kadzie i koryta drewniane,
31. Kamienie litograficzne,
32. Kloce do prasowania odzieży,
33. Kosze trzcinowe, wiklinowe i skórzane do wełny, przędzy, węgla itp.,
34. Kotły do topienia i rafinerii ołowiu,
35. Liny i linki: manilla, konopne, bawełniane, skórzane, gumowe, wielbłądzie,
36. Lejki szklane,
37. Listwy drewniane do elektrod,
38. Markizy nad oknami wystawowymi,
39. Maski gazowe i do pyłów,
40. Materiały pisemne: stemple kauczukowe, skoroszyty, teczki, i teki skórzane, walizy wojażerskie,
41. Mieszadła drewniane,
42. Mundury, płaszcze i futra dla służby pojazdowej i dla straży pożarnej,
43. Naczynia drewniane, kamionkowe, fajansowe, porcelanowe, szklane,
44. Nosze do cegły,
45. Odzież ochronna dla robotników,
46. Ogrodzenia z drzewa,
47. Okapy drewniane,
48. Okłady papierowe walców kalandra,
49. Okłady walców gumowe, papierowe, azbestowe itp.,
50. Okulary i maski ochronne warsztatowe dla spawaczy, szlifierzy, giserów itp.,
51. Parniki drewniane do parzenia kloców,
52. Paski skórzane rozdzielcze do zgrzeblarek,
53. Paski ze skóry i z korka prasowanego do obciągania rolek,
54. Pasy napędowe i transportowe: manilla, konopne, bawełniane, wielbłądzie, skórzane, Balata, gumowe,
55. Pędzle,
56. Plandeki,
57. Płótna filtracyjne,
58. Płyty drewniane do przenoszenia surowców i wyrobów,
59. Płyty gumowe do drukarek, satyniarek,
60. Płyty koszykowe i drewniane do aparatów farbiarskich,
61. Podesty drewniane,
62. Podłogi drewniane,
63. Poduszki, podkłady i płótna do prasowania,
64. Pomosty drewniane,
65. Portiery i kurtyny,
66. Postumenty szklane i drewniane na wystawach,
67. Powijaki (lapping) do drukarek,
68. Półki,
69. Preszpany i brandpapy do pras.,
70. Przedmioty azbestowe, gumowe, kauczukowe itp. (płyty, bufory, węże, sznury, taśmy, opony, koła itp., rękawice, buty, ubrania itp.),
71. Przedmioty do ubierania wystaw, firanki i story,
72. Przedmioty pomocy sanitarnej,
73. Przezrocza,
74. Przyrządy dla Stacyj Ratunkowych w górnictwie,
75. Przyrządy drewniane używane jako pomocnicze przy produkcji w postaci stojaków, nawijaczy, prycz, stołków, ram itd., używanych przy łuszczarkach, nożycach, prasach, czyszczarkach, obrzynaczkach, w sortowniach, magazynach itp.,
76. Przyrządy i sprzęt laboratoryjny szklany, porcelanowy i drewniany,
77. Przyrządy ratunkowe,
78. Przystanie ładunkowe z drzewa,
79. Regały do gumy (książki konfekcyjne).
80. Regały do przechowywania wódek i win,
81. Regały do suszenia (drabinki),
82. Rusztowania wszelkiego rodzaju drewniane,
83. Rynny drewniane,
84. Sanie do transportu drzewa,
85. Skórki cielęce do maszyn przędzalniczych,
86. Skóry egalizowane,
87. Skrzynie drewniane transportowe do wind,
88. Skrzynie do lasowania wapna,
89. Skrzynie transportowe drewniane,
90. Skrzynki do flaszek i syfonów,
91. Skrzynki murarskie,
92. Sprzęt stołowy (naczynia fajansowe, porcelanowe, karafki, wazony, popielniczki itp.),
93. Sprzęt sypialniany w hotelach (materace, sienniki, pledy, kołdry itp.),
94. Stoły do magazynowania wódek i win,
95. Stoły i krzesła ogrodowe drewniane,
96. Stoły robocze i laboratoryjne drewniane,
97. Stoły strycharskie,
98. Sukna gumowe do maszyn przędzalniczych,
99. Sukna techniczne, filce, plusze, węże pluszowe,
100. Syfony,
101. Szalówki do betonu,
102. Szkło ochronne dla olejarek, wodowskazów, wzierników itp.,

103. Szpagaty, sznurki i taśmy wrzecionowe do maszyn przędzalniczych,
104. Szyby do postumentów w oknach wystawowych,
105. Szyby szklane do fotomontażu,
106. Szczeliwo azbestowe, gumowe, tekturowe, klingeryt itp.,
107. Szczotki wszelkie: do zamiatania, używane przy prasowaniu, do ubrań itp.,
108. Taczki drewniane,
109. Tkaniny filtracyjne,
110. Torby narzędziowe,
111. Trójkąty i czworonogi szybowe, drewniane,
112. Ubrania ochronne,
113. Ubrania szybowe,
114. Uprząż,
115. Urządzenia ambulatorium,
116. Urządzenia reklamowe (instalacje neonowe i inne reklamy świetlne),
117. Wałki drewniane używane przy kalandrach i stołach konfekcyjnych,
118. Wanny drewniane,
119. Węże włókienne, gumowe i kombinowane dla wody, powietrza i gazów, z armaturą lub bez,
120. Wiadra drewniane,
121. Wieże wiertnicze drewniane wraz z jatą maszynową,
122. Worki filtracyjne,
123. Wózki drewniane,
124. Wózki ręczne do przewożenia skór,
125. Wycieraczki i szczotki,
126. Wyprawa pieców do hartowania,
127. Zbiorniki do kwasów i oleju drewniane.

DYREKTOR DEPARTAMENTU:
(—) Dr J. Lubowicki

Przemysł i handel rybny na Wybrzeżu

POSIEDZENIE ZARZĄDU MORSKIEGO INSTYTUTU RYBACKIEGO.

W dniu 26 kwietnia 1937 roku odbyło się posiedzenie Zarządu Morskiego Instytutu Rybackiego pod przewodnictwem Prezesa Instytutu Prof. M. Siedleckiego, w obecności delegata Ministerstwa Przemysłu i Handlu Naczelnika Wydziału Rybackiego Dr F. Lubeckiego, Naczelnika Urzędu Rybackiego A. Hryniewickiego, Dyrektora Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni Dr J. Kulikowskiego, Dyrektora Banku Gospodarstwa Krajowego w Gdyni p. Wł. Grabowskiego i innych.

Przedmiotem obrad było m. in. zatwierdzenie bilansu Morskiego Instytutu Rybackiego i Hali i Chłodni Rybnej za okres ostatniego roku budżetowego (od 1 kwietnia 1936 r. do dnia 31 marca 1937 r.), oraz zatwierdzenie budżetów na bieżący rok gospodarczy. Ustalono również termin Walnego Zgromadzenia Rocznego członków Morskiego Instytutu Rybackiego na dzień 24 maja 1937 r. w Gdyni.

SYTUACJA NA RYNKU RYBNYM W GDYNI.

W połowie b. m. notowano w porcie rybackim w Gdyni następujące ceny w złotych, za towar oclony, franco wagon i za połowy własne:

Śledzie solone za dużą beczkę: — polskie połowy „Mewa“ wszystkie gatunki wysprzedane. **„Mewa“ holenderskie importowane „AT“** tylko mleczaki matis i matfull zł 77,—. **Importowane Jarmuckie:** trójka matis 78 I trade matis i matfull 77, smolmatis brak. Ordinery: smolmatis 72, matis i matfull 70. **Importowane szkockie:** trójka 82, I trade matis 80, matfull 75, crowmedium 75, (przy szkockich wahania cen zależnie od jakości śledzi). **Importowane holenderskie** 67 do 68, **importowane islandzkie** 66, twarde 58, **importowane norweskie** (islandzkie) 64. Schneiderhering 83, SLOO od 41 do 45, VAAR od 57 do 59, SLOO wielkość od 12 do 16 na kg zł 55,—, VAAR wielkość od 12 do 16 na kg zł 50,—.

Inne ryby importowane: szproty za 50 kg świeże szwedzkie od zł 10,— do zł 18,—, śledziki świeże w lodzie szwedzkie za 50 kg zł 15,—. norweskie śledzie zamrożone za 50 kg zł 19,—, dorsze islandzkie zamrożone za 50 kg zł 37,—, dorsze angielskie (Seelachs) za 50 kg zamrożone zł 25,—.

Polskie połowy — płacono rybakom w Gdyni: śledziki świeże za 50 kg zł 13,—, dorsze świeże nieczyszczone za 50 kg zł 8,—, dorsze świeże, czyszczone, ale z głowami za 50 kg zł 12,—, flądry świeże za 50 kg stornia zł 13,—, szole świeże (zimnica) za 50 kg zł 6,—, mielnica świeża za 1 kg zł 3,—, węgorze świeże za 1 kg zł 1,40, certy świeże za 1 kg zł 0,50, sieja świeża za 1 kg zł 2,00, łosoś świeży duży za 1 kg zł 7,—.

Sezon importerów śledzi solonych należy uważać za ukończony. Transporty śledzi nie nadchodzą już (za wyjątkiem drobnych partii), a sprzedaje się ze składów tylko małe ilości. Wobec braku zapotrzebowania na śledzie solone po 20 bm. przestano notować ceny, gdyż nie decydują teraz o możliwości sprzedaży.

Ostateczny bilans minionego sezonu będą mogli zrobić importerzy śledzi tak w Gdyni jak i w Gdańsku, dopiero po wyjściu wszystkich zapasów (co nastąpi dopiero z chwilą rozpoczęcia się nowego sezonu szkockiego i jarmuckiego). Bo zawsze część towaru na składzie pozostała z minionego sezonu traci na wartości z powodu normalnego psucia się, a reszta dobrych śledzi będzie sprzedawaną w zależności od cen na nowe śledzie.

Mimo martwego sezonu importerzy interesują się przyszłym sezonem szkockim. I tak

donoszą z Anglii rozpoczęcie solenia śledzi rozpocznie się w Stornowey (Wyspy Szetlandzkie) w połowie maja rb., a w Szkocji nieco później, gdyż 8 czerwca rb.

POWSTANIE NOWEJ FIRMY HANDLU RYBĄ MORSKĄ.

Rozpoczęła w Gdyni działalność nowa firma handlu rybą morską „HAMORYB" — (10 Lutego nr 21, nr telefonu 3293), założycielami jej są pp: Bartosiak Edward, Ortwein Kazimierz, Łukianow Ilia i Modrzewski Fr. Firma zajmuje się obecnie skupem dorszy, oddając je do zamrożenia. Jak wiadomo w okresie sezonu zimowego firma „Hamoryb" wystąpiła z projektem centralnej sprzedaży szprotów wędzonych z całego Wybrzeża, co jednak w minionym sezonie nie dało się uskutecznić.

IMPORT SZPROTÓW ŚWIEŻYCH ZE SZWECJI.

W drugiej połowie miesiąca trwał dalszy przywóz ze Szwecji szprotów świeżych w łodzie dla wędzarń gdyńskich i warszawskich.

Jest rzeczą ciekawą, że szproty zakupują przeważnie firmy importowe śledzi (np. J. Dankier), albo firmy handlu hurtowego rybą (np. Firma Hamoryb) i odsprzedają je wędzarniom. Kutry przywożą ładunki zbiorowe dla kilku wędzarń i tym tłumaczyć należy gotowość korzystania z usług importerów-pośredników finansujących import szprotów. — Nieliczne tylko wędzarnie zakupują bezpośrednio szproty.

WZROST SPOŻYCIA RYB MORSKICH W NIEMCZECH.

Według informacji Statistisches Reichsamt, umieszczonych w „Wirtschaft und Statistik" wynosiło spożycie ryb morskich w Niemczech w roku ubiegłym 794,400 t. tj. na głowę ludności 11,8 kg, czyli o 2 kg więcej niż w 1935 roku. Z konsumcji zeszłorocznej pokryło morskie rybołówstwo niemieckie 72% (w roku 1935 — 69%.) Ogólne spożycie świeżych śledzi wynosiło w roku ubiegłym 271.200 t., śledzi solonych — 162,100 t. Tym samym przypadały na głowę ludności 4 kg śledzi świeżych i 2,4 kg śledzi solonych.

Z ŻYCIA I WĘDRÓWEK WĘGORZY.

Jeszcze nie tak dawno temu życie węgorzy, tak częstych w naszych wodach śródlądowych, było otoczone tajemnicą. Dziś wiemy, że nasz węgorz rzeczny wędruje, by odbyć tarło, aż do Zatoki Meksykańskiej. — Tam, znajdują się miejsca tarła węgorzy europejskich. I tam w morzu Sargassa wykluwają się niezliczone rzesze drobniutkich węgorzy, które ciągną potem poprzez Atlantyk ku ujściom rzek Europy północnej. Najciekawsze w tym jest, że larwy z jajek europejskich węgorzy wędrują do Europy, podczas gdy larwy z jajek węgorzy amerykańskich stale wędrują ku Nowej Fundlandii. 3 lata trwa wędrówka węgorzy z Morza Sargassa do kontynentu europejskiego. Tu larwy przybierają postać małych węgorzy i na wiosnę zbliżają się do zachodnich wybrzeży Anglii. Np. przy ujściu rzeki Severn pojawiają się miliardy tych drobnych żyjątek, łowionych masami przez rybaków angielskich i sprzedawanych tam jako „elvers" na funty, jako delikates wiosenny. Na wybrzeżu Anglii istnieją także obce stacje łowienia młodych węgorzy. Zadaniem tych stacyj jest dostarczanie żywego narybku węgorzy dla kraju, gdzie w kwietniu wypuszcza się je do wody w ujściu rzek. Na 2,5 kg przypada 10,000 sztuk tych węgorzątek, co daje pewne pojęcie o ich nikłych rozmiarach. Transport narybku odbywa się nie w wodzie, lecz w skrzyniach drewnianych, wyłożonych wilgotną watą, na którą spadają kropelki lodowatej wody.

PRZETARGI

PRZETARGI NIEOGRANICZONE DYREKCJI OKRĘGOWEJ, P. K. P. POZNAŃ.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu ogłosiła przetargi nieograniczone na dostawę poniżej podanych materiałów:

1) siatek drucianych, tkanych i plecionych;
2) drutu mosiężnego, miękkiego do spawania;
3) części zapasowych z mosiądzu, niklu i spiżu;
4) poduszek maźniczych;
i 5) czyściwa.

Otwarcie tych przetargów odbędzie się w dniach: 1) 4 maja 1937 r. 2) 4 maja 1937 r. 3) 11 maja 1937 r. 4) 21 maja 1937 r. i 5) 21 maja 1937 r.

Szczegóły do tych przetargów ogłoszone są w Monitorze Polskim nr 74 z dnia 1 kwietnia 1937 r.

Działalność aukcyj owocowych w Gdyni w ostatnim sezonie importu

Udział akcyj owocowych w ogólnej obsłudze rynku polskiego w owoce południowe świeże w sezonie bieżącym (od 1 X 36 — 31 III 37) około 33% w pomarańczach, mandarynkach i grapefruitach, a około 17% w cytrynach. W sezonie 1935/36 udział aukcyj w pierwszej grupie owoców wynosił około 25%. Z przytoczonych danych wynika, że udział firm aukcyjnych w imporcie najwięcej konsumowanych owoców południowych, jakimi są pomarańcze i mandarynki wzrósł w sezonie 1936/37 w stosunku do sezonu 1935/36 o około 8%. Cyfrowo sprzedaż owoców południowych świeżych, dokonana przez przedsiębiorstwa aukcyjne przedstawia się w okresie od 1 X 1936 do 31 III 1937 następująco:

nazwa owoców	ogólny import w danym okresie oblicza się na	sprzedaż przez przedsiębiorstwa aukcyjne	zestawienie importu wg statystyki handl. zagr. za czas od 1 X 36 — 28 II 37
1) pomarańcze, mandarynki, grapefruity	ok. 15.500 ton*)	ok. 5.000 ton	*) 12.197,7 t.
2) cytryny	ok. 5.600 ton**)	ok. 940 ton	**) 4.750,7 t.

Poza tym na przetargach gdyńskich sprzedawane były jeszcze inne owoce np. jabłka kalifornijskie i owoce suszone.

Aktywność poszczególnych przedsiębiorstw aukcyjnych była różna. Największą działalność wykazała firma „Aukcje Owocowe" Sp. z o. o. Udział jej w ogólnej sprzedaży towarów przez aukcje wynosi w sprzedaży cytryn około 66%, a sprzedaży pomarańcz, mandarynek i grapefruitów około 75%.

Nie tylko udział auckyj w ogólnym imporcie powyższych gatunków owoców do Polski się zwiększył, ale również zainteresowanie aukcjami ze strony kupców krajowych i dostawców towarów znacznie wzrosło w stosunku do poprzednich okresów. Udział kupców w przetargach wynosił w bieżącym sezonie przeciętnie na przetargach, urządzanych przez firmę:

1) Aukcje Owocowe, Sp. z o. o .39 kupców,
2) Bałtyckie Aukcje Owocowe, Sp. z o. o., 18 kupców.

Dużo kupców, którzy jeszcze w roku ub. sami zajmowali się importem pomarańcz i cytryn, w roku bieżącym korzystało już tylko z usług aukcyj owocowych.

Ze wzrostem działalności aukcyj owocowych również ceny odnośnych owoców utrzymują się na znacznie niższym poziomie, niż w poprzednich latach, np. ceny na pomarańcze palestyńskie wynosiły w pierwszym kwartale 1935 r. 1,20—1,25 zł za kg, w pierwszym kwartale 1936 r. 0,93—1,20 zł za kg, w bieżącym sezonie zaś zł 0,84—1,20 za kg, na pomarańcze hiszpańskie — w pierwszym kw. 1936 r. zł 0,85—1,18 za kg, w bieżącym sezonie zł 0.65 do 1,15 za kg.

Poza tym w ostatnim sezonie dał się zauważyć na przetargach wzrost transakcyj komisowych, co jest w handlu owocami zjawiskiem dodatnim, gdyż tego rodzaju forma handlu zmniejsza straty importerów.

Musimy jednak zaznaczyć, że w obecnie istniejących warunkach importowych nie wszystkie firmy importowe mogą sprostać swoim zadaniom, co wykazał najlepiej obecny sezon importowy. Z doświadczenia tego wynika, że tylko te aukcje oraz indywidualne firmy importowe mają rację bytu, które posiadają dobrą organizację handlową oraz dysponują odpowiednim kapitałem obrotowym.

SKŁADANIE WNIOSKÓW O URUCHOMIENIE KONTYNGENTÓW PRZYWOZOWYCH.

Wnioski o uruchomienie kontyngentu przywozowego w transakcjach wiązanych należy składać do Związku Izb P. H. w Warszawie, ul. Wiejska 10. Uruchamiane są jedynie kontyngenty przywozowe na podstawie promes, wydanych przez ten Związek. Do wniosku należy dołączyć fakturę oryginalną, bądź fakturę pro forma, względnie for-fakturę, podpisaną przez zagranicznego dostawcę towaru.

ZWROT NADMIERNIE POBRANYCH NALEŻNOŚCI CELNYCH.

Importerzy towarów kolonialnych i owoców południowych, mający bardzo często nieporozumienia z urzędami celnymi co do zniżek konwencyjnych, zaznajomić powinni się z zarządzeniem Ministerstwa Skarbu (okólnik z dn. 14 IV br. Nr D. IV 8289/3/37), regulującym kwestię zwrotu nadmiernie pobranych opłat celnych. Mianowicie z powodu niezastosowania cła konwencyjnego (np. wskutek tego, że postanowienia konwencyjne nie były jeszcze urzędom celnym znane) zwrot nadmiernie pobranych należności celnych może nastąpić tylko wówczas, gdy podczas odprawy celnej danego artykułu zostały dochowane przy odprawie wszystkie warunki wymagane przy stosowaniu ceł konwencyjnych.

NOWA INSTRUKCJA W SPRAWIE REGULOWANIA NALEŻNOŚCI ZA TOWARY IMPORTOWANE.

Dnia 16 kwietnia br. został wydany przez Komisję Dewizową nowy okólnik nr 16 w sprawie regulowania należności za towary importowane do Polski. Bliższe dane w tej sprawie podajemy w dziale „wiadomości celne, eksportowe i importowe". Zaznaczamy, że dawniejsza instrukcja w powyższej kwestii przestała z dn. 16. bm. obowiązywać.

SYTUACJA NA GDYŃSKIM RYNKU TOWARÓW KOLONIALNYCH (28 IV 1938 R.)

Sytuacja w handlu towarami kolonialnymi znacznie się pogorszyła w stosunku do poprzedniego okresu, który i tak był już bardzo niepomyślny. W handlu hurtowym panuje prawie zupełny zastój. Stan ten wywołany został, zdaniem importerów, informacjami prasy, o nastąpić mającej obniżce cła i innych opłat importowych na niektóre towary kolonialne. Spowodowało to wstrzymanie się kupców krajowych od zakupu towarów zagranicznych. Pewien wpływ na wstrzymanie zakupów ze strony kupców krajowych ma również kwestia regulacji i kontroli cen, podjęta przez władze administracyjne.

Największe krzywdy wyrządziły importerom informacje prasowe o obniżce cła i kosztów importowych na artykuły zagraniczne. Niektóre firmy importowe, osiadłe wewnątrz kraju oraz pewne firmy gdańskie, posiadające duże zapasy względnie zawarte kontrakty na dostawy, chcąc się uchronić od ewentualnie większych strat, zaczęły rzucać towar na rynek poniżej kosztów własnych.

Kawa surowa

Na rynkach zagranicznych tendencja utrzymana. Pomimo zniszczenia (spalenia) w Brazylii około dwa miliony worków kawy około 120 milionów kg), ceny lekko zniżkowały w stosunku do okresów najwyższych notowań. Utrzymywanie cen przez Brazylię na wysokim poziomie, które nie stoją w żadnym stosunku do jakości i ceny kaw niebieskich, przyczyniło się tylko do wzmożenia spożycia kaw szlachetnych.

Na rynku krajowym zupełna dezorientacja w związku z zapowiedzianą redukcją kosztów importowych. Rio 7 sprzedaje się obecnie już po 4—4,10 zł za 1 kg, podczas gdy w poprzednim okresie sprawozdawczym cena na ten artykuł wahała się jeszcze w granicach 4,15—4,20 zł za kg, Santos extra Prime — 4,75 — 4,80 zł za kg, w poprzednim okresie — 4,90 — 5,10 zł za kg. Ceny na kawy niebieskie wahają się: Guatemala — 5,40—5,50 zł za kg, Maragogype — 5,50—5,60 zł za kg.

Herbata

Na rynkach zagranicznych tendencja mocna, a to w związku z uchwaleniem budżetu w Anglii, który pomimo przewidywań nie przyniósł zapowiedzianej niespodzianki o wprowadzeniu zniżki cła na ten artykuł w tym kraju. Jak wiadomo Anglia jest regulatorem cen na herbatę, a to w związku z dużą konsumpcją tego artykułu przez Anglików. Ceny światowe na ten artykuł, szczególnie ceny sprzedaży zależne są w dużej mierze od polityki, jaką w tym dziale prowadzi rząd i domy handlowe angielskie.

Przed uchwaleniem budżetu w Anglii herbata miała przez pewien czas wyraźnie tendencję zniżkową, co zmieniło się raptownie z chwilą uchwalenia budżetu.

Na rynku krajowym nastąpiło pogorszenie się sytuacji. Wpłynęła na to kontrola cen oraz zapowiedź o nastąpić mającej obniżce kosztów importowych. Wobec takich informacyj oraz kontroli cen odbiorcy wstrzymali się od zakupu herbaty, tak, że w tym artykule importerzy nie robią prawie żadnych transakcyj. Ceny wahają się: Sumatra 13,20 — 13,50 zł za kg, Ceylon zwykły 13,10 — 13,20 zł za kg, Ceylon średni 14 — 14,50 zł za kg (ceny rozumie się za towar oclony loco magazyn portowy). Na herbaty indyjskie nie ma w ogóle zbytu.

Korzenie

Za granicą tendencja mocna. Na rynku krajowym zupełna dezorientacja. Pociągnęło to za sobą zniżkę cen. Pieprz czarny sprzedawany jest poniżej kosztów własnych, które wynoszą około 4,70 zł za kg. Cynamon sprzedawany jest — loco magazyn w porcie (towar oclony) już po zł 7,— za kg, a piment po zł 7,30 do 7,40 za kg.

Owoce suszone

Tendencja na śliwki amerykańskie na rynkach zakupu trochę słabsza. Ceny nieco zniżkowały.

Importerzy sprzedają obecnie śliwki kalifornijskie gat. wielk. 40/50 w skrzynkach po 1,38 — 1,40 zł za kg, gat. 30/40 — po 1,46 —

1,48 zł za kg. Towar workowy jest o 10 gr tańszy od skrzynkowego.

Ceny na śliwki jugosłowiańskie wahają się od 0,90 — 1,— zł za kg, zależnie od wielkości śliwek.

Na inne owoce nie ma prawie żadnego zbytu.

Ziarno i masło kakaowe

Na ziarno kakaowe tendencja zniżkowa. Ceny zakupu spadły w stosunku do poprzedniego okresu o 1—1,6 sh. na worku. Towar oclony sprzedaje się obecnie np. ziarno Accra po 2,25 — 3,00 zł za 100 kg.

W związku ze spadkiem cen ziarna nastąpiła automatycznie zniżka cen na masło kakaowe, utrzymana w proporcji do zniżki cen ziarna.

TRANSAKCJE NA GDYŃSKICH PRZETARGACH OWOCOWYCH.

W czasie od 12 do 28 kwietnia br. odbyły się cztery przetargi owocowe, urządzone przez firmę Aukcje Owocowe, Sp. z o. o. w Gdyni. Firma ta wystawiła w tym czasie do przetargu ogółem 11.831 skrzyń oraz ok. 140 tys. kg pomarańcz palestyńskich, 4500 skrz. pomarańcz hiszpańskich, 1.077 skrz. wzgl. klatek pomarańcz włoskich, 1150 skrz. grapefruitów palestyńskich, 2872 skrzyń cytryn włoskich i 115 skrzynek sułtanek greckich.

Szczegółowy przebieg aukcyj przedstawia się następująco:

Na przetargu w dniu 12 bm. wystawiono:

1) 3304 skrz. oraz 10.000 kg (luzem) pomarańcz palestyńskich, które sprzedano w całości i to: towar skrz. po cenie 0,85—1,00 zł za 1 kg netto, a pomarańcze luźne po cenie 0,85—0,87 zł za kg,

2) 760 skrz. cytryn włoskich, które sprzedano w całości po cenie zł 33—35 za skrzynkę,

3) 200 skrzyń grapefruitów palest., które z powodu braku nabywców wycofano,

4) 115 skrz. sułtanek greckich — sprzedano wszystkie po zł 1,97 za kg.

Na aukcji w dniu 16 bm. wystawione zostały: 3.000 skrz. pomarańcz palestyńskich — wszystko wycofano z powodu braku nabywców, 200 skrz. grapefruitów, z których sprzedano 50 skrz. po cenie 27 zł za skrz., 599 skrz. cytryn włoskich — wycofano wszystkie, 813 skrz. pomarańcz włoskich, z czego sprzedano 118 skrz. po cenie zł 21,— za skrz.

Na aukcji w dniu 21 bm. wystawiono 2427 skrzyń oraz 70.000 kg (luzem) pomarańcz palestyńskich, 300 skrz. grapefruitów palest., 264 kl. pomarańcz włoskich i 540 skrz. cytryn włoskich. Sprzedano: pomarańcze palestyńskie wszystkie — towar skrz. po zł 0,90—0,98 za kg, towar luźny po zł 0,72—0,85 za kg, grapefruity wszystkie po zł 22,5—25,— za skrz., pomarańcze włoskie sprzedano w całości po 15,— zł za kl., cytryny sprzedano wszystkie po zł 30,00 — 35,— za skrz.

W dniu 26 kwietnia br. wystawione zostało: 4500 skrz. pomarańcz hiszpańskich, które sprzedano po cenie zł 1,05—1,09 za kg netto, 900 skrz. cytryn włoskich, z których sprzedano 780 skrz. po cenie zł 20,00—31,00 za skrz. (towar częściowo napsuty — ceny zależne były od stopnia napsucia towaru), 450 skrz. grapefruitów pal., które sprzedano w całości po cenie zł 22,50—27,00 za skrz.

W dniu 28 kwietnia br. wystawiono 3.000 skrzyń pomarańcz Pardess, które sprzedano fob porty palestyńskie po cenie sh 5—5,6 za skrz., 60.000 kg pomarańcz palest. luzem, które sprzedano po cenie zł 0,67 do 0,72 za kg netto, 73 skrz. cytryn włoskich, które wycofano w całości.

BUDOWA GMACHU GIEŁDY OWOCOWEJ W ANTWERPII.

Aukcje owocowe w Antwerpii odbywały się dotychczas w warunkach bardzo niedogodnych w szopie. Toteż importerzy owoców, utworzywszy spółkę akcyjną z kapitałem 1.800 tys. fr. belg. zdecydowali się na budowę własnego gmachu pod nazwą „Giełdy Owocowej". Zajmuje ona 900 m² powierzchni i zawiera dużą salę amfiteatralną do aukcyj, salę z próbkami, salę dla importerów, kabiny telefoniczne i restauracje. Giełda będzie wykończona w jesieni rb.